—ପ୍ରତିଷ୍ଠା—

ସଙ୍ଗୀତ-ସୁରସିକ ସକଳସଦ୍‌ଗୁଣାଲଂକୃତ

ମହାମହିମ ବୀର-ବରେଣ୍ୟ

ମେହରବାନ୍-ଅଇ-ଦୋସ୍ତାନ୍

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନ ସିଂହ ଦେବ ବାହାଦୂର

ରାଜାସାହେବ୍ ଧର୍ମକୋଟ—

ମାନନୀୟ ମହାରାଜ,

ଶ୍ରୀ ଯୁଗମୁଙ୍କ ଅଯାଚିତ କୃପାର କଣାମାତ୍ର ପାଇ ଅଜ୍ଞ ଏ ଅଧମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ନିଜକୁ ଗୌରବମୟ ସୌରଭମୟ ମନେ କରୁଛି—ତାହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଏଇ କ୍ଷୀଣ 'ବୀଣା' ଶ୍ରୀ ସର୍କାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଗ୍ରଥିତ—ଅଜ୍ଞା ହେଉ—ଏଇ ରାଜାନୁଗ୍ରହ-ପୁଷ୍ଟ 'ବୀଣା' ଧରି ଶ୍ରୀ ଯୁଗମୁଙ୍କ ଯଶୋଗାନ କରିବ ।

ଶ୍ରୀ ଯୁଗମୁଙ୍କ
ସଦ୍‌ଗୁଣମୁଗ୍ଧ
ସତ୍ୟ—

ବସନ୍ତେ—
ଶକାବ୍ଦ ୧୮୫୬ ମେଷ, ଦି ୫ ନାଂ

—ଆରତି—

ଶୁଷ୍କ ନିକୁଞ୍ଜ ମମ

ପୁଷ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟୁସିତ

ବସନ୍ତର ଅନ୍ତ

ମଲୟ ସ୍ଥଗିତ

ଜୀର୍ଣ୍ଣ କୁଟୀରେ

କ୍ଷୀଣ ବୀଣା-ତାରେ

ଆସ ମା ଆସ ମା

ତ୍ରିଲୋକ-ଆଲୋକମୟୀ

ଭାରତି ଭାରତି—

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ! ଶାନ୍ତିଃ !! ଶାନ୍ତିଃ !!!

—ପୂଜା—

ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ, ପରମାର୍ଥୀ, ଖ୍ୟାତଯାଜ୍ଞିକ, ଋଷିପ୍ରତିମ, ଜ୍ଞାନୀପ୍ରବର,
ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପଣ୍ଡିତ—

ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଦାସ ବାବାଜୀ—

ବାବା—

ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ନାହିଁ ଯହିଁରେ ଆଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଚରଣ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି—ଅଟ୍ଟାଳିକା ନାହିଁ ଯହିଁରେ ଆସନ ସଜାଡ଼ି ଥାନ୍ତି—ନୈବେଦ୍ୟ ନାହିଁ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିଥାନ୍ତି—ଅଛି କେବଳ ଅନ୍ତରର ଅନନ୍ତ ଆକାଂକ୍ଷା—ନୟନର ସଜଳ ବେଦନା—ପ୍ରାଣର ଆକୁଳ ବିପୁଳ କଳ୍ପନା—

ଏଇ ଶିଶିର ସଂଙ୍କରେ ବସନ୍ତର ମାଧବୀ ମୁକୁଳ କାହିଁ ପାଇବି—ଜଳଦର ଅମାନିଶାରେ ଶରତର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା କାହିଁ ପାଇବି—

ଆଜି ପୂଜା କରୁଛୁ—ପୁଷ୍ପାସାର ଆସନରେ ନୁହେଁ—ଦେବତାର ସିଂହାସନରେ ନୁହେଁ—ପବିତ୍ର ଘଣ୍ଟା ଧ୍ୱନିରେ ନୁହେଁ—ପୂଜା କରୁଛୁ ଚିନ୍ତାକ୍ଲିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ—କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତାଞ୍ଜଳିରେ—କ୍ଷୀଣ 'ବୀଣା'-ସ୍ୱରରେ—

କବିତା-ଅର୍ଘ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କର—ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହେଉ—ସ୍ୱର୍ଗରୁ, କେଜାଣି କେଉଁ ଦେଶରୁ, ଏଇ ହତଭାଗ୍ୟ ପୁଅକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କର ।

ଆଜି ଯେଉଁ ଦିନ—ମନେ ପଡ଼େ ସେଇ ଦିନ—ତୁମ୍ଭ ଜଣ କର୍ଦ୍ଦନରେ ବସି ଆଙ୍କିଥିଲେଇଁ ଯେଉଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟ ସ୍ୱପ୍ନମୟ ନନ୍ଦନ-ଉନ୍ମାଦକର ଭବିଷ୍ୟତ ଛବି—ନିର୍ମମ ନିୟତି ବିଷମୟ ଅଗ୍ନିମୟ ହାତେ ଭାଙ୍ଗି ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ସବୁ । ଦେବତା ! ବହୁ ଦୂରରୁ ଏଇ ଜୀବନ୍ମୃତ ସନ୍ତାନ ଉପରେ ଅଙ୍କ ଅମୃତ ସେଚନ କର—ବସନ୍ତର ଫୁଲ ଦିଅ—କୋକିଳର ଗାନ ଦିଅ—ଶରତର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଦିଅ—ଉଷର ଉର୍ବର ହେଉ—ଶ୍ମଶାନ ନନ୍ଦନ ହେଉ—ଶିଶିରେ ମଳୟ ବହୁ—ପୁଣି ଆପଣଙ୍କ ସେଇ ଶ୍ରୀଚରଣ ଦେଖିବି—ନାଚିବି—ଗାଇବି—କାନ୍ଦିବି—ହସିବି ।

ପୂଜ—ଏଇ ପୂଜା

ଉଦବାସ୍ତୁ 'ଗୀତାପୀଠ'
ବୈଶାଖ-ଧବଳ ପକ୍ଷ—

ପୁଅ—
ସତ୍ୟ ପାଢ଼ୀ

—ଋଣୀ—

ଆଶୀର୍ବାଦ— ଧନ୍ୟବାଦ—

ଗଂଜାମ ହରଡ଼ାପଦରର

ଗୁଣିଗୁଣଗ୍ରାହୀ ଶ୍ରୀମାନ୍ କୃପାସିନ୍ଧୁ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରଙ୍କ ଅସୀମ ଉଦାରତାରେ

ଆଜ ଏ 'ବୀଣା' ଲୋକ ଚକ୍ଷୁରେ—

ଏଇ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ସାଦର ସାହାଯ୍ୟରେ

ଆଜୀବନ ଋଣୀ ମୁଁ—

—ପୁଲକକୁଞ୍ଜ—
ଗୁମସର-ନୂଆଁଗାଁ
ରସଲକୋଣ୍ଡା ୧ । ୫ । ୩୦

ଶୁଭଚନ୍ତକ;
ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବାଦୀ କବୀନ୍ଦ୍ର—

—ଅର୍ପଣ—

ଏଇ

'ବୀଣା'-ତନ୍ତ୍ରୀରେ

ସ୍ୱର ତୋଳନ୍ତି ଯେ

ସେଇ

ନାଟ୍ୟ-କଳା-କୁଶଳ

ସଙ୍ଗୀତ-ସାହିତ୍ୟ-ପୂତ——

ଆଦର୍ଶ ଯୁବରାଜ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କୃପାସିନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟଦେବଙ୍କ

ବାଦ୍ୟ-ଯନ୍ତ୍ର-ସୁପଟୁ ଶ୍ରୀକରରେ

'ବୀଣା'

ସାଦରେ ଅର୍ପିତ—

—ତର୍ପଣ—

ବିରାମ ଭୂମିରୁ ଅପର ପାରେ
ଯାହା ସ୍ୱଳନର ତୂର୍ଯ୍ୟ-ତାନ
ଛୁଟିଲା ନିନାଦ ଶ୍ରବଣେ ତବ
ନ ବୁଝିଁ ହେ ସଖା କାହା ଆହ୍ୱାନ—

ଭାରତ-ନାଟ୍-ଯାତ୍ରା-ଉପଳ
ମଧ୍ୟ ଗଗନେ ଲଭିଲ ଅନ୍ତ
ଏ କାଳ ରଜନୀ ହୋଇଲା ଅହି
ଅକାଳ ଅଶନି-ଶବଦ-ତ୍ରସ୍ତ—

କେଉଁ ଦେଶେ ତୁମି କେଉଁ ବେଶେ ଗମି, ବସିଲ ହେ ତବ କର୍ମ-ପୀଠ
ସେ ଦେଶ କି ତବ ଚିତ୍ତ ସାଧ୍ୟ, ଗଢ଼ କି ସେ ସ୍ଥାନେ ସାଧନ-ପୀଠ—

ସ୍ୱଦେଶକୁ ଯା'ର ନିତ୍ୟ ସପନ
ପୂତ ମଦତ ମୁକ୍ତି-ମନ୍ତ୍ର
[ଯେଉ] ମଣ୍ଡି ହେ ତବ ସୃଜନ-ବେଦୀ
ଭଗବତଗୀତା ବୈଷ୍ଣବୀ ଯନ୍ତ୍ର—

ବିଶ୍ରାମ ନେଲ ଏ ନୂଦ୍ରେ ଭୂମର
ତେଜିଲ ସ୍ୱଜନ ଭଗିନୀ ବନ୍ଧୁ,
ଅକାଳି ଶପନେ ମୁଦିଲ ନୟନ
ଛୁଟିଲନି ହେ ଗୋପବନ୍ଧୁ—

ନାୟକ ଶୂନ୍ୟ ଏ ଦେଶ ସୈନ୍ୟ, ଶାନ୍ତି ପତାକା ଧାରଣେ ଅଜ୍ଞ
ଓହ୍ଲାଇ ଅସ ଅମର-ଭୁବନୁଁ, ମୋହନ-ବଂଶୀ ଉଠୁ ବାଜି—

[ସ୍ୱ:— ଲୋକ ଅମର]

ମୋ କଥା

ବଡ଼ ଆଦରର ଧନ ଥିଲି ମୁଁ ଦାଦାଙ୍କର ମୋର—ଯେତେବେଳେ ମୋତେ ୧୪ ବର୍ଷ, ମୋ ଦାଦାଙ୍କର ଦେହାଣି ବା ପ୍ରେରଣାରେ ଉଷ୍ଟ ଘୋଟ କ'ଣ ଏଣ୍ଟୁ ତେଣୁ କବିତା ଏ ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲି । ସ୍ୱଃ ନିଧାକୃଷ୍ଣଭଞ୍ଜ ଯେ—ଯାଜ୍ଞିକପ୍ରବର—ମୋର ସେଇ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ମୋତେ ବହୁ ଉତ୍ସାହଦେଇ ପୁସ୍ତକ ଦେଲେ—ସେ ଋଷିଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ମୋ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ କଣ୍ଠରେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଉଥିଲି । ତବେ ଦାଦା କହୁଥିଲେ, "ତୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର କବିତା ଲେଖୁଛୁ ଦେଖ, ତୋ କବିତା-ଗୁଡ଼ିକ ଛପାଇ ଦେବି ।"

ହେଲା ନାହିଁ —ଜଗ୍ଧରର ଇଗ୍ରାମସ୍ତ ତା କରିଦେଲା ନାହିଁ—ସେ ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟରେ—ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ପୁରାତନ କବିତାଗୁଡ଼ିକ ମୋର ଅନେକ ହାତରେ—ନବୀନ ରୂପ ନାହିଁ—ପ୍ରକାଶ କରିବା ଇଚ୍ଛା ବି ଥିଲା —ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ବର୍ଗଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଭାଙ୍ଗି ପାରିଲି ନାହିଁ

× × × × × × × × ×

ପ୍ରକାଶବେଳେ ଏଇ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବୀଣାରେ 'ନବୀନ' ସଂପାଦକ ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଯୁବରାଜ ସାହେବ, ମହନ୍ତ୍ର ଯଥେଷ୍ଟ ନବୀନତା ଦ଼ କରିଛନ୍ତି—

ପ୍ରିୟ ପ୍ରୋଫେସରଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ [ଦ୍ୱାରଡ଼ାପଦର] 'ବୀଣା' ପାଇଁ ବହୁ ସମୟ ବହୁ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି—ତାଙ୍କର ଏଇ ସ୍ନେହ ଜୀବନର ଅମୂଲ୍ୟ—

ଶ୍ରୀ କୈବଲ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ସାହୁ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ 'ବୀଣା' ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ମୋତେ ଅନୁରୋଧ କରି ଯଥେଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ମିଶ୍ର କବିବର୍ଷଙ୍କ କାବ୍ୟତୀର୍ଥ ତାଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ସମୟ ଦେଇ ପୁସ୍ତକର ଅନେକ ଅଂଶ ସଂଶୋଧନ କରି ମୋତେ କୃତଜ୍ଞ କରିଛନ୍ତି

—ଷ୍ଟୋର ପ୍ରେସ୍‌ର ସୁଯୋଗ୍ୟ ମାନେଜର ଉତ୍ସାହୀ ଯୁବକ ଶ୍ରୀମାନ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗ୍‌ରେ ବିଶେଷ କୃତିତ୍ୱ ଦେଖାଇଛନ୍ତି—ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ । 'ବୀଣା'ର ଅଧିକାଂଶ ସଙ୍ଗୀତ ମୋର ଆଦରର ବନ୍ଧୁଗଣ, ଶ୍ରୀ ରାମବ୍ରହ୍ମ, ବି. ଏ.,ଏଲ୍. ଟି, ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ତ୍ରିପାଠୀ, ଶ୍ରୀ ଆରାମ୍ ପାତ୍ର, ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ରଥ [ଦୈନିକ ଆଶା ସଂପାଦକ], ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରାଜ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ବି. ଏ., ବି. ଏଲ୍., ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣ, ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଏମ୍. ଏ.,ଏଲ୍.ଟି. ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ଶତପଥୀ ବି. ଏ., ଏଲ୍. ଟି., ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବି. ଏ., ଶ୍ରୀ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ, ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ ଏମ୍. ଏ., ଶ୍ରୀ ଈଶ୍ୱର ସାହୁ, ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରଥ ବି.ଏ., ବି.ଏଲ୍, ଶ୍ରୀ ଦୟାନିଧି ମିଶ୍ର ବି.ଏଲ୍, ଏଲ୍. ଟି ଓ ଶ୍ରୀ ଶିବରାମ ରଥ ବି.ଏ., ଏଲ୍. ଟି., (ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷାଧିକାରୀ) ସାମୟିକ ମୋ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣି ଯେଉଁ ଉତ୍ସାହ ଦେଇଥାନ୍ତି ସେଥି ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତ ଅନ୍ତରର ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଜଣାଉଛି—

କଲ୍ୟାଣର ଶ୍ରୀମାନ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ପଣ୍ଡା, ଶ୍ରୀମାନ କମ୍ବୁପାଣି ତିଆଡ଼ୀ, ଶ୍ରୀମାନ୍ ଭକ୍ତରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀମାନ ମଦନ ମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀମାନ୍ ରାଜ ମୋହନ, ଶ୍ରୀମାନ୍ ଫ୍ରାଙ୍କଲିନ ପାଲ ପାତ୍ର, ଶ୍ରୀମାନ୍ ଶଶିଭୂଷଣ ସାହୁ, ଶ୍ରୀମାନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ମୋର ଅଧିକାଂଶ ଖଣ୍ଡ କବିତା ଥିଏଟର ଅଭିନୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୟରେ ଗାଇ ମୋତେ ପ୍ରଚୁର ଉତ୍ସାହ ଦେଇଛନ୍ତି—ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ—

× × × × × × × × ×

ସ୍ୱର୍ଗତ ପଣ୍ଡିତ ସଦାଶିବ ବିଦ୍ୟାଭୂଷଣ ଓ ସ୍ୱର୍ଗତ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ପଣ୍ଡିତ ସଦାଶିବ କାବ୍ୟକଣ୍ଠ ମୋ କବିତା ସମ୍ବନ୍ଧେ ପ୍ରଭୂତ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ରରେ ମୋତେ ଆଶୀର୍ବାଦିତ କରିଛନ୍ତି—

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୀଳମଣି ବେହେରା 'ବୀଣା' ମଲାଟ ବ୍ଲକ୍‌ଟି ଅଙ୍କନ କରି ପୁସ୍ତକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇଛନ୍ତି—

—ସତ୍ୟ—

STORE PRESS.

—ଓଁକାରେ ଅଂଙ୍କା—

ଜାଣ ନାହିଁ
କେବେ
ତୁମ ନାମ ଧରି
ଜାଗି ନାହିଁ
ସେଇ ବାସନା

ଯେ ଦଗେ
ଅନାଏଁ
ସୁନ୍ଦର ହେ ସଖା
ତୁମ ରୂପ
ତୁମ ସରଜନା—

ବସିବି ନାହିଁ ମୁଁ ଜପଦ୍ୱାର ଧରି
ଅଜପା ମୋ ଜପ ନାହିଁ ତା ସଂଖ୍ୟା
ତୁମରି ଛଳନା ତୁମ କଳପନା
ଓଁକାରେ ଏ ହୃଦୟେ ଅଂଙ୍କା—

—[ସ୍ୱର—କେ ସ୍ୱଦେଶୀ]—

—ଝୁରିବି—

ଭୁବନେ ତ ନାହିଁ
ଜୀବନେ କେମନେ ପାଇବ
ସପନେ ତ ନାହିଁ
ନୟନେ କେମନେ ଦେଖିବ—
ନିର୍ଜନତା-କୋଳେ
ନୀଳାମ୍ବର ତଳେ
ନୀରବେ ଗୋପନେ ଝୁରିବି
ଶରତ-ନିଶୀଥେ
ସମୀରଣ-ପଥେ
ମଉନେ ସେ ଗୁଣ ଗାଇବ—
ଉଷା-ପଦ୍ମ-ବାସେ
ନିଶା-ଚନ୍ଦ୍ର-ହାସେ
ଚରଣ ଦୁଇଟି ପୂଜିବ
ଝଞ୍ଜା ପବନର ହିଲ୍ଲୋଳେ
ପ୍ରଳୟ ପୟୋଧି କଲ୍ଲୋଳେ
—[ବସି]— ନିଭୃତେ ଗୋପନେ ଝୁରିବ—

[ଆଦ୍ୟତାଳ]

ବୀଣା—

ହରି ହେ—

କରୁଣାମୟ
ବରୁଣାଳୟ
ଶରଣାଶ୍ରୟ ହର ହେ;
ହୃଦୟାସନେ ପ୍ରଭୁ ରାଜ, ପଢଟେ ପ୍ରେମ ବଢର ହେ —०—

ହେ ଅନନ୍ତ, ଭୂଲୋକ-ବନ୍ଧୁ
ନିଖିଳାନନ୍ଦ-ସୁଖ-ସିନ୍ଧୁ,
ଦେବ-ଦେବ ପରମ ସୁନ୍ଦର ସୁର, ବିଶ୍ୱ-ବିହାର ହେ ॥ ୧ ॥

ଶୁଦ୍ଧ ସରଳ ମୁକ୍ତି-ଦାତା
ଜୀବ-ଜାତ-ଜଗତ-ପିତା
ସତ୍ୟରୂପ ଜୟ ନିରଞ୍ଜନ ଦୁଃଖ-ସାଗର-ତାରୀ ହେ ॥ ୨ ।

ଭକ୍ତ-ଜନ ଅଭୟଙ୍କାର
ଶୁଭ-ସାଧକ ମନୋହାର
ସର୍ବଲୋକ-ମଧୁର-ଲୀଳା-ନିଚୟମ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ହେ ॥ ୩ ।

[କଲ୍ୟାଣୀମିଶ୍ର—ରୂପକ]

ବୀଣା—

ତୁମ୍ଭର—

ଆକାଶେ ପାତାଳେ
କାନନେ ଭୂଧରେ
ତୁମର ହେ ଲୀଳା ତୁମର ଖେଳା
ଗିରି-ନଦୀ-ସରେ
ଅତଳ ସାଗରେ
ତୁମ ନାମ ପ୍ରଭୁ ମୁକତି-ଭେଳା ॥

ଜୀବନେ ମରଣେ
ଶୟନେ ସ୍ୱପନେ
ତବ ପ୍ରେମ-ମନ୍ତ୍ର ପୀୟୂଷ-ଧାର
ସଂପଦେ ବିପଦେ
ମାଗି ତବ ପଦେ
ଆକୁଳ ପିପାସା ପାସୋରେ ପର—୧—

ଅଗତିର ଗତି
ଭକତ-ବନ୍ଧୁ ହେ
ଦୀନର ସହାୟେ ନ କର ହେଳା
ତୁମର ପ୍ରସାଦେ
ବଂଚେ ବିଶ୍ୱ ସାରା
ମୋତେଁ ଆଜି ଢାଳ କରୁଣା-ଢୋଳା —୨—

[ରାଗ ବେହାଗ—ଆଠତାଳ]

ଘାଣା—

ପଦାମ୍ବୁଜେ—

ହେ ନିରଞ୍ଜନ ବ୍ରଜ-ରଞ୍ଜନ ରାସ-ନାଚୁଆ ହରି
ମଦନ-ମୋହନ ମଧୁସୂଦନ ହେ କୁଞ୍ଜବନ ବିହାରି ॥ ୦ ॥

ନିର୍ମଳ ନବୀନ ନୀରଦ-ବରନ ନନ୍ଦ-ହୃଦାନନ୍ଦ ସମ୍ପଦ କାରି
ଗୋପ-ଗୋପୀକୁଳ —କଣ୍ଠୋଳ-ଚନ୍ଦନ
ଗୋଧନ ରକ୍ଷାକାରି —୧—

ପୀତାମ୍ବର ବର-ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ସୁନ୍ଦର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-ଗିରି-ଧାରି ମୁରାରି
ଶ୍ରୀରାଧା-ବଲ୍ଲଭ ବୃନ୍ଦାବନ-ଚନ୍ଦ୍ର
ମଧୁ ମୁରଲୀ ଧାରି —୨—

ପ୍ରେମ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ଯୋଗାନନ୍ଦ-ରୂପ ଜୟ ଯୋଗୀଜନ-ମାନସ ହାରି
ହରି ଅକିଞ୍ଚନ ସତ୍ୟ କରେ ତବ
ପଦାମ୍ବୁଜେ ଗୁହାରି —୩—

[ସ୍ୱର— ନବ ରସିକା ଅଛି ବ୍ରଜରସିଆ]

କଳ୍ପନା—

ହେ ମୋହନ ଶ୍ରୀଧର ରାଧାରମଣ ॥

ନିରନ୍ତର ବ୍ରଜ-ଶାନ୍ତ-ରଜନୀ-କାନ୍ତ ସନ୍ତ-ସୁପାଳନ
ମନ୍ଦ-ହାସିତ ପ୍ରେମ-ଭୂଷିତ ଅଧରେ ମୁରଲୀ ଶୋଭନ ୧—

ପ୍ରଭୁ ହେ ଭକ୍ତଜାନନ୍ଦ-ବର୍ଦ୍ଧନ,
ସରସୀରୁହଦଲ-ନେତ୍ର, କୋମଳ-ଗାତ୍ର-ନନ୍ଦିତ ମଦନ
ସରଳ ହୃଦୟ, ସୁରସ-ନିଳୟ ନନ୍ଦସୁନ୍ଦର-ନନ୍ଦନ ୨—

ଜୟ ହେ ଦନୁଜ-ଦର୍ପ-ମର୍ଦ୍ଦନ୍,
କାନ୍ତ-କୌସ୍ତୁଭ-ହାର-ଭୂଷଣ ପୀତ ମଞ୍ଜୁଳ ବସନ
ନବୀନ ନୀରଦ-ବରନ ବରଦ ଗୋପ-ଗୋଧନ-ରକ୍ଷଣ ୩—

ବନ୍ଧୁ ହେ ବିଶ୍ୱ-ବିପଦ-ଭଞ୍ଜନ,
ପ୍ରେମାନନ୍ଦମୟ ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମ ରୂପ ଯୋଗିଜନ-ନେତ୍ର-ଅଞ୍ଜନ
ଭବ-ଭୟାର୍ଣ୍ଣବେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁ ନୂପୁର ଚରଣ ୪—

[କଲ୍ୟାଣୀ—ଅଠତାଳ]

ଗୁହାରି—

ନ ଘେନ କ ଦୀନ ଗୁହାର
ଭକତ-ବତ୍ସଲ ହରି କୁଞ୍ଜ-ବିହାରୀ —୦—

ଆଶା-ହୀନ ଦୁଃଖ-ନୀରେ
ଅସାର ସାର୍ ସଂସାରେ
ଭସାଅ କେତେ ନିଠୁରେ ଜୀବନେ ମାର । ୧ ।

ଦହନ୍ତି ମୋର ଶରୀର
ଦୁରିତ-ତାପ ଅପାର
ଦୟିବି ବରଷାଇଲେ କରୁଣା-ବାରି । ୨ ।

ପତିତ-ପାବନ ନାମ
ଅଟୀବ ଭରସା-ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଗତି ଦାନେ କ ବିଗିଡ଼ କର ହେ ଡେରି । ୩ ।

ସତ୍ୟବାଦୀ ଭକ୍ତିଭରେ
ନିତ୍ୟ ଭାବଇ ମନରେ
ସତ୍ୟ କି କୃପା ମୋ ପାଁରେ ଗଲାଣି ସରି । ୪ ।

[ତେଜିଲେଣି ଦେଶ ସକଳ—ସ୍ୱର]

ବୀଣା—

ବୋଲ—

ରାମ ହରେ ବୋଲ ମୂଢ଼ ତୁ
ଜୟ ସୀତାରାମ ହରେ ବୋଲରେ
ପ୍ରେମ-ଲୋଚନ ଖୋଲରେ
ସେହି ନାମ ଭଜନେ ପଥ ଚାଲରେ—୦—

ମାୟାଘର ଏହି ଦୁନିଆ
ତୋର ପୁଛ, କେଉଁ ସୁଖ ସାଲରେ
ମାଟି ଦେହ ଏ ଖଣ୍ଡିରେ
କେତେ ମାଠିବସ୍ତୁ ବାସ ତେଲରେ ୧—

ପିତା ମାତା ଭାଇ ଭଗିନୀ
-ବନ୍ଧୁ କେହି ତୋର ଭଲରେ
ଯେବେ ଆଖି ବୁଜବୁ
ମରି ତ ଯିବ ଜୀବ ଏହି ସବୁ ଗେଲରେ ୨—

ରାମ ଚରଣେ ମନ ଲଗାରେ
କର ଅଲଗା ମୋହପଘା ପାଲରେ
ଲୋଭ-ଦରବ ବଡ଼ ଦଗାରେ
ଲଗା ନ୍ହ ତୁ ପରମଗା ମାଲରେ ୩—

[କଓ୍ୱାଲି ତାଳ]

ମନ-ଅଳି —

ଅରେ ମନ-ଅଳି, କୃଷ୍ଣ ପାଦ-ପଦ୍ମେ ଯାଇ କର କେଳି

(ଗାଅ) ଗୁଣ୍ ଗୁଣ୍ ଗୀତ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱନେ

ଓଁକାର ଶବଦ ଉଚ୍ଚାରଣେ

ହରେକୃଷ୍ଣ ହରେ ମିଶାଇ ତହିଁରେ ମନ୍ତ୍ର-ମଧୁପାନେ ଯାଅ ମେଳି ।୧।

ଅସାର-ସଂସାର-ବିଷ-ବନେ

ଭୁଲନା ଭ୍ରମନ ପ୍ରଲୋଭନେ

ହୋଇ ସାବଧାନ ଅନାସକ୍ତିଧାନ ଅସର ସେ ମଧୁ ରସ-ଥଳୀ ।୨।

(ପ୍ରେମେ) ଉଡ଼ି ଆସ ଥରେ ଝୁଲି ଝୁଲି

ସେ ଅମୃତ-ବେଢ଼ା ବୁଲି ବୁଲି

କଉତୁକ-ବଶେ ମଜ୍ଜି ତୁ ହରଷେ ଚୁମ୍ବି ରହ ସେହି ପ୍ରେମ-କଳୀ ।୩।

କାମନା-କଣ୍ଟକ-କେତକୀରେ

ନ କର ଆଶା ଯେ କଉତୁକରେ

ଅନ ପ୍ରୀତିକରେ ଭୁଲି ଏତିକରେ ଛତିକ୍ଷାରେ ଦମ୍ଭେ ରଖ ଛଳି ।୪।

ବୀଣା—

ଯୂଈ ଜାଈ ମଲ୍ଲୀ କନିଅର

ଚମ୍ପା କୁରୁଅନା ନାଗେଶର

କାହା ବାସ ଚର ଏ ମାୟୂ ମହୀର କ୍ଷଣେ ଖେଳ କ୍ଷଣେ ଯାଏ ଜଳ । ୫ ।

କୋଷ୍ଠୀ ନନ୍ଦନର ସାର ବାସ

ପୂରୁଛି ସେ ପଦ୍ମ ଚଉପାଶ

ଶୋଭା-ଗୁଣ-ସୀମା ସେ ମନ୍ଦା ମହିମା ଦେବଜନେ ନ ପାରିବେ କଳ । ୬ ।

ସେ ନେତ୍ରେ ଚୋ ନେତ୍ର-ଦଳ ଖୁଞ୍ଚି

ହଜଗନ୍ଧ ପଭ ଥିବୁ ଲୁଚ

ହେଉଥିବୁ ବଞ୍ଚି ଶିରେ ସୁଧା ସିଞ୍ଚି ସେ ମଧୁ ଧୂଳରେ ଢଳ ଢଳ ॥ ୭ ॥

[ଲଳିତ କାମୋଦୀ— ଅଠତାଳ]

ବୀଣା—

—ତୁମରି ସାଜ—

ହେ ବିଶ୍ୱ-ରଞ୍ଜନ, ଏ ମହା ଭୁବନ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁମରି ସାଜ ହେ,
ନିର୍ମଳ ଉଦ୍ଭ ଶିଶୁ-ଜନ-ପ୍ରେମ—
ହୃଦୟାସନେ ରାଜ ହେ ॥
ରବି, ଶଶୀ, ତାରା
ଗଗନ-ପସରା
ରଚନ୍ତି କାହାରି କାର୍ଯ୍ୟେ ହେ,
ତୁମରି ମୂରତି ମଙ୍ଗଳ-ଆରତି
ଭୁବନେ ଭୁବନେ ବାଜେ ହେ —୧—
ଫୁଲ୍ଲ ତରୁଲତା
ଫୁଟେ ଗୀତ-ସୁତା
ଝର ଝର ପରପାତେ ହେ,
କି ମୋହନ ଛନ୍ଦେ ତବ ନାମ ବନ୍ଦେ
ଗାଏ ହସି ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାତେ ହେ —୨—
ତୁମରି ବିଭୂତି
ତୁମରି ରାଜୁତି
ବିଶ୍ୱ-ଜନ-ମନ ମାଝେ ହେ,
ତୁମରି ମଧୁର ମହିମାର ତେଜେ
ହୃଦ-ତମ ହରେ ଲାଜେ ହେ —୩—

[ସ୍ୱର— ଯଖନ ସଘନ ଗଗନ ଗରଜେ]

ଝାଣା —

—ଭଜନ—

ରାସ-ନଟବର ରସିଆ ନାଗର
ରସ-ଶଶଧର-ସୁନ୍ଦର ।
ନନ୍ଦ-କୁଟ-ଶୃଙ୍ଗ ବ୍ରଜ-ବଂଶୀ-ବଟ
ଯମୁନା-ତଟ-ମନୋହର [ହେ ହରି]

ପ୍ରେମର ସାଗର ପରମାନନ୍ଦ
ଅଗତ ଯୋଦର ହେ ଆନନ୍ଦକନ୍ଦ
ଗିରି-ଧର ରାଧା-
ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ ବରଜ-ରାଜ-ପୁରନ୍ଦର । ୧ ।

ଗରବ-ଗଞ୍ଜନ ଭୟ-ଭଞ୍ଜନ
ତପୀ-ଜପୀଜନ-ନେତ୍ର-ରଞ୍ଜନ
ମଧୁ-କେଶୀ-କଂସ-
ବଂଶ-ନସୂଦନ ଦୁଷ୍ଟ-ଦମନ ଦାମୋଦର —୨—

ନନ୍ଦତ-ନକୁଞ୍ଜ-ନୃପଶେଖର
ଗୋପାଳକ ଗୋପ-ଧୂଳ-ଧୂସର
ଘର-ପର-ସର-
ନବନୀତ-ଚୋର କଲାକାହ୍ନୁ କଲା ଅସର —୩—

ନତ୍ୟ ନରଞ୍ଜନ ହେ ନର୍ବିକାର
କୋଟି ଗୁଣାକର ବିଶ୍ୱ-ଈଶ୍ୱର
ଅନନ୍ତ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ୟ-ତତ୍ତ୍ୱ-ସତତ୍ତ୍ୱ-ପୀତାମ୍ବର । ୪ ।

[ସ୍ୱର— ବ୍ରଜ-ରାଜ-ସୁତ-ଫାନ୍ଦେ ପଡ଼ି ମିତ]

—ଆର୍ତ୍ତ-ଡ଼ାକ—

ହେ ଗୋବିନ୍ଦ,
ପ୍ରେମ-ପରମାନନ୍ଦ,
ଫେଡ଼ ମୋ ଆରତ ବିପଦ-ଛନ୍ଦ —୦—
ବୁଦ୍ଧି ମୋର ବଣା,
କପାଳ ପୋଡ଼ା,
ଚିନ୍ତା-ଦମ୍ଭେ ଦେହ
ହେଲାଣି ଗଢା;— ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ୧—

ଦୁଃଖ ପରେ ଦୁଃଖ
ଦହେ ଅନ୍ତର,
ସହି ତ ଗଲାଣି
ପଖା-ପିଞ୍ଜର;— ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ୨—

ମାୟାରେ ମୁଁ ବାୟା,
ବଡ଼ ଅଜ୍ଞାନ,
ପାସୋରିଲି ତବ
ନାମ-ଭଜନ;— ହେଗୋବିନ୍ଦ ୩—

ଲଭି ତବ-ସ୍ନେହ,
ଶ୍ରୀପଦ-ଛାୟା,
ସୁଖେ ସତ୍ୟ ତେଜୁ
ଏ ହୀନ-କାୟା;— ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ୪—

[ସ୍ୱର—ଝିଁଗଡ଼ି ମାଣ୍ଡ ହେଲି ହେ ଶ୍ୟାମ]

ଝାମ୍ପା—

—ଗାଅ ହେ—

ଗାଅ ହେ ଗାଅ
ଆନନ୍ଦେ ବନ୍ଧୁ—
ପରମାନନ୍ଦ-ସଙ୍ଗୀତ;
ପୂଜ ହେ ନିତ୍ୟ
ଗୁରୁ-ଗୋବିନ୍ଦ
ହୃଦ-ଆଦର ସହିତ । ୦ ।

ମଜ୍ଜ ହେ ପ୍ରଭୁ
ପଜ ସରସ
ସରୋଜ-ପଦେ ସତତ,
ବୃଥା-ଗଳପ
ମିଥ୍ୟା-ଆଲାପ
ଚିନ୍ତାରୁ ହୁଅ ବିରତ ୧—

ବିଶ୍ୱ-ବନ୍ଦନ
ନିତ୍ୟ-ନିରଞ୍ଜନ
ସତ୍ୟ, ଅଚ୍ୟୁତ, ଅନନ୍ତ
ପରମ-ପିତା
କରମ ଦାତା
ପ୍ରେମ-କରତା ସେଇତ ୨—

[ସ୍ୱର—କ ଯୋଗେ ସେହି ରମଣୀବର ନୟନେ ମୋର ପଡ଼ିଲା]

—ନାମ-ରସ—

ହରିନାମ-ରସ-
ପୀରତ-ପୀୟୂଷ
ପିଅରେ ପ୍ରମୋଦ ମନ
ବୋଲ— ବଂଶୀ-ବଦନ
ମଦନ-ମୋହନ
ମଧୁସୂଦନ—କୀର୍ତ୍ତନ —୦—
ଭଜ— ଭକତ-ରଞ୍ଜନ ନିତ୍ୟ ନିରଞ୍ଜନ
ଆରତ-ଜୀବ-ଜୀବନ
ଜପ— ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ ମହାନନ୍ଦ ଭରେ
ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମ ସନାତନ —୧—
[ଗାଅ— ଗଉର୍ ନିତାଇ, ଜୟ ଗୋବିନ୍ଦ କହାଇ]
ଗାଅ— ଗଉର୍ ନିତାଇ ଗୋବିନ୍ଦ କହାଇ
ଅନନ୍ତ ମଧୁର ନାମ
ସେଇ— ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିମାଇ ଜଗାଇ ମାଧାଇ
ପାପୀକୁଳ୍ୟ ଉଦ୍ଧାରଣ —୨—
ବୋଲ— ଜୟ ରାଧେଶ୍ୟାମ ଜୟ ରାଧେଶ୍ୟାମ
ହରେ ନାମ ପ୍ରେମ-ଗାନ
ସେଇ— ହରେର୍ନାମ-ଧନ ସତ୍ୟ-ପାନ-ସ୍ନାନ
ଭକ୍ତ ମାଗେ ଅନୁଦିନ — ୩—

[ସ୍ୱର— ନାରୂପନ୍ତେଶରାମ ମଧୁର ମୂରତ]

ଖାଣା—

—ବିଶ୍ୱ-ମୋହନ—

ସଂପଦ-କାରଣ ବିପଦ-ବାରଣ
ଭକ୍ତ-ହୃଦ-ପ୍ରେମ-ନିକେତନ
ଅଘ-ତାରଣ ପ୍ରଭୁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ନିତ୍ୟ ନିର୍ବିକାର ନିରଞ୍ଜନ;—ବିଶ୍ୱ-ମୋହନ ହେ
ଦୀନ-ଜନ-ଆରତଭଞ୍ଜନ ॥ ୦ ॥

କାମିନୀ-କାଞ୍ଚନେ ଜଡ଼ ପ୍ରଲୋଭନେ
ନିମିଷେ ନାହିଁ ମୋ ସ୍ଥିର ମନ
ପାପ-ପଙ୍କେ ପଡ଼ି, ହତା ହତ ହୃଡ଼
ଭୁଲିଛି ହେ ତବ ନାମ-ଗାନ;—ବିଶ୍ୱ-ମୋହନ ହେ
ଦିଅ ମୋତେ ଦିବ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ-ଜ୍ଞାନ;—୧—

କଷ୍ଟୁ ନୁହେ ଊଣା, ପେଟ-କଣ୍ଟକଣା
ଭାଲୁ ଭାଲୁ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ବଣା
ଚିନ୍ତା-ଅନଶନ ଦେହ କରେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ
ବେଳୁଁ ବେଳ ବଳ ହୁଏ କ୍ଷୀଣ;—ବିଶ୍ୱ-ମୋହନ ହେ
ନ ଶୁଣ କପାଁ ମୋ ନିବେଦନ;—୨—

ଗୁପତ ବେଦନା ଅନିତ୍ୟ ବାସନା
ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୁଏ ଦିନୁ ଦିନ
ଲଭି ନିତ୍ୟ ଧନ ସତ୍ୟର ଜୀବନ
ସାର୍ଥ ହେଉ-ବିଭୁ ଦୟାବାନ;— ବିଶ୍ୱ ମୋହନ ହେ
ଚରଣାମ୍ବୁଜେ ରଖ ଶରଣ;—୩—

[ସ୍ୱର—କାଲିଆ କମଳ ଦେଖିଲେ କମଳ]

ସ୍ଥାଣା—

—ଭିକ୍ଷା—

ଦୟା-ସାଗର ହରି ହେ ଗୋବିନ୍ଦ
ଗିରିଧାରି ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ —

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପରମାନନ୍ଦ
ବ୍ରଜ-ରାଜ ବୃନ୍ଦାବନ-ଚନ୍ଦ୍ର

ରାଧା-ହୃଦ-ଶରଦ-କୁମୁଦ
ଗିରିଧାରି ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ—୧—

ପାପ-ପଙ୍କେ ପଡ଼ି ଅବିରତ
ସଢ଼ିଗଲି ମୁଁ ହେ ଗୋପୀନାଥ

ରଖ ରଖ ମୋତେ ଆହେ କନ୍ଦ
ଗିରିଧାରି ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ—୨—

ପ୍ରେମମୟ ଅନନ୍ତ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ନବ ନବ ଲୀଳା ତବ ନିତ୍ୟ

ହେଉ ଲୁଚୁ ମୋ ଭଗାରି ମନ୍ଦ
ଗିରିଧାରି ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ—୩—

ଚନ୍ଦ୍ରାନନେ ବୁଡ଼ ସନ୍ଧ୍ୟାବାଦୀ
ଅଶ୍ରୁ ମାଗୁଛି ହେ କ୍ଷମାନିଧି

ତବ ଅଭୟ ଚରଣ-ଛନ୍ଦ
ଗିରିଧାରି ମୋହନ ମୁକୁନ୍ଦ—୪—

[ସ୍ୱର— ଭଜ ରାଧାରମଣ ଗୋବିନ୍ଦ]

ଘଣା—

ଭଜ ଗୋବିନ୍ଦ,
ସୁନ୍ଦର ଗୋବିନ୍ଦ,
ଭଜ ଭଜରେ,

ଯେ ଜନ ଗୋବିନ୍ଦ ଭଜେ
ସେଇ ମୋର ପ୍ରାଣରେ —○—

[୧]
ମୁକୁନ୍ଦ ମଧୁସୂଦନ
ରାଧା-ପ୍ରାଣ-ଧନ ରେ

[୨]
ମାଧବ ପରମାନନ୍ଦ
ବୃନ୍ଦାବନ-ସ୍ୱଣରେ

[୩]
(କର) ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ନାମ
ପ୍ରେମାମୃତ ପାନରେ

[୪]
ଗୋବିନ୍ଦ ପଦ-କମଳେ
ମିଶୁ ମନ-ପ୍ରାଣରେ

[ସ୍ୱର— ଭଜ ଗୌରାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଗୌରାଙ୍ଗ]

—ଲାଳସା—

ସେ ଘନ-କାଳିଆ   କାଉଁଚ-ମାଳିଆ
ରସିକ-ରାଜ ରାସ-ରସାଳିଆ,
ମୁରଲୀ-ବଜାଳିଆ   ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗୀ-ଚଞ୍ଚଳିଆ
ନିକୁଞ୍ଜ-କେଳିବନ-ବୁଲାଳିଆ —୦—

[୧] ଭକତ-ରଙ୍କାଳିଆ   ନୟନ-ବଙ୍କାଳିଆ
ସତୀ-ଭୁଲ-ଅକଠ-କଠାଳିଆ,
ଗୋଧନ-ଜଗାଳିଆ   ବରଜ-ଜଞ୍ଜାଳିଆ
ନୀପ-ମୂଳିଆ ଗୋପ-ଗୋପାଳିଆ । [ଗୋସଖି]

[୨] ବନ-ଫୁଲ-ଡାଳିଆ   ରତନ-କୁଣ୍ଡଳିଆ
ଚନ୍ଦନ-ଗୁରୁ-ଅଙ୍ଗ-ପଠାଳିଆ,
ଶିଖି-ପୁଚ୍ଛ-ଚୂଳିଆ   କାମକଳା-ଠୁଳିଆ
ମୋହନ-ରୂପ କେଡ଼େ ଛଟାଳିଆ । [ଗୋସଖି]

[୩] କଳନ୍ଦଜା-କୂଳିଆ   ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-ତୋଳିଆ
ଗୋପୀଜନ-ଜୀବନ-ସମ୍ବାଳିଆ,
ପୁରନ୍ଦର-ଗୃଳିଆ   ବିଷଧର-ଦଳିଆ
ନନ୍ଦ-ହୃଦୟାନନ୍ଦ-ହୁଲାଳିଆ । [ଗୋସଖି]

[୪] ଦୁଷ୍ଟ-ଦର୍ପ-ଜାଳିଆ   ବ୍ରଜ-ରଜ-ବୋଳିଆ
ତ୍ରିଭଙ୍ଗି-ପଦାମ୍ବୁଜ-ଛନ୍ଦାଳିଆ,
ଜଗଜ୍ଜନ-ପାଳିଆ   ପ୍ରେମାମୃତ-ଶାଳିଆ
ସତ୍ୟବାଦୀ-ସୁହୃଦ-ସଙ୍ଗାଳିଆ । [ଗୋସଖି]

[ସ୍ୱର:— ବାନ୍ଧବ କିସ ଭାଳ ନଇଲେ ବନମାଳୀ]

ଘାଣା—

—ଯମୁନା-ତୀରେ—

ମଦନ-ମୋହନ-ବଦନ-ସୁଧା ଚାଖିଲୁ କି, ଗୋ
ବାଙ୍କ-ନୟନ-ଚାହାଣି-ଛଟା ଶିଖିଲୁ କି, ଗୋ—

୧— ବ୍ରଜ-ରସିକ-ରାଜ-ସଜ ସାଜିଲୁ କି, ଗୋ
ମୋହନ-ମୁରଲୀ-ମଧୁର-ସ୍ୱନେ ମଜ୍ଜିଲୁ କି, ଗୋ

୨— କୁଞ୍ଜ-କୁଟୀରେ ନୀଡ଼ ଥରେ ଗଢ଼ିଲୁ କି, ଗୋ
ହୃଦୟ-ଅଧୀରେ ଯମୁନା-ନୀରେ ବୁଡ଼ିଲୁ କି, ଗୋ

୩— ପ୍ରେମ-ଅମଳେ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗ ଭିଡ଼ିଲୁ କି, ଗୋ
ନରମ ରୁଚିରେ ସରମ ଡର ଛାଡ଼ିଲୁ କି, ଗୋ

୪— ପ୍ରାଣ-ପିଞ୍ଜରେ ସ୍ନେହ-ଶୁଆ ପୋଷିଲୁ କି, ଗୋ
ପରାଣ ପରଶି ପରମ-ପଦେ ରସିଲୁ କି, ଗୋ

୫— ଶ୍ୟାମ-ହରଦେ ଥରକୁ ଥର ଥରିଲୁ କି, ଗୋ
ପୀରତି-ବଜାରେ କୀରତି-ହେର ହୋଇଲୁ କି, ଗୋ

୬— ପଦାଶ୍ରୟେ ସେ ସତ୍ୟବାଦୀ
ପାଇଲୁ କି, ଗୋ
କଦମ୍ବ-ମୂଳଅ-କାଳଅ ପ୍ରୀତି
ଭାଳିଲୁ କି, ଗୋ

[ତାଳ— ଖେମଟା]

—ଯାଏ ଝଲସି—

[ଅଗୋ ସଖି]
ନିମିଷେ ଯାଏ ଝଲସି

ନେତ୍ର-ପ୍ରାନ୍ତରେ କି ବିଚଷଣରେ
ମନ୍ତ୍ର-ସୂତ୍ରରେ କି ସେ ବଂଶୀ—

—[୧]—

ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମରୂପ କେତେ ଯତନ
ଅମଳ କମଳ କଳା ବଦନ
ସୁଧା-ସରସର
ସୁରଙ୍ଗ ଅଧର ସୁହାସ, ବିକଶି—

—[୨]—

ମନ୍ଦ ପବନେ କି ଉଡ଼ୁଛି ହଳି
ବସନ ଭୂଷଣ ଅଙ୍ଗ ଦୋହଳି
ସରସ ଗମନ
ପରଶ-ରତନ ପରଶି ପରଶି—

—[୩]—

ନୟନ-କୋଣେ କି ଅୟନେ ଠାର
ଫେରଗଲ୍ଲ ପଥ ନୁହଇ ବାଟ
ପ୍ରେମମୟୀ ଠାଣି
ମନ ନାଏ କ୍ଷଣି ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଧରଷି—

—[୪]—

ସତ୍ୟବାଦୀ ଭାବେ ଭକତଭରରେ
କହେ ବାଏ ବଂଶୀ ସପତ ସ୍ୱରେ
ଥରେ ଥରେ ନୀପ—
ପାଦପ-ତଳପ ଅଳସ ଝଲସି—

[ରାଗ— କାମୋଦ—ତାଳ ରୂପକ]

ଝିଣା—

କାହିଁ ନାହିଁ—

ଏକା ସେ
ବ୍ରଜ-ମୋହନ
ମୋ ଜୀବ-ଜୀବନ
କାହିଁ ନାହିଁ ଅଉ ମୋ ମନ —ଘୋ—

ସେ ସୁଧା-ମୁରଲୀ-ମୁଖ
ମୋ ପରାଣ ପ୍ରୀତି-ସୁଖ
ଦେଖି ପାସୋରିବ ଦୁଃଖ ସାରା ଜୀବନ—୧—

ସେ ମୃଦୁ ମଧୁର ବାଣୀ
ବାଙ୍କ-ନୟନ-ଚାହାଣି
ସରଳା ସରମ-ଠାଣି କରେ ଉଚ୍ଛନ୍ନ—୨—

ନବ-ନୀଳ ରୂପ-ଶୋଭା
ବନ-ମାଳ-ବେଶ-ଲୋଭା
ଜାମ-ଡାଳ-ଚୂଳ-ଗଭା କେଡ଼େ ଯତନ—୩—

ନିତି ନିକୁଞ୍ଜ କାନନେ
ସେ ବଂଶୀ-ମଧୁର-ସ୍ୱନେ
କାଳ-ମନମଥ ହୁଏ କେତେ କଦନ—୪—

ଅନୁସରି ସତ୍ୟବାଦୀ
ସେ ବ୍ରଜ-ନୟନ-ନିଧି
କମଳ-ପଦ-ଯୁଗଳ କରେ ଅର୍ଚ୍ଚନ—୫—

[ସ୍ୱର— ମଞ୍ଜିରେ ମହୁଲା ଏଡ଼େ ହୀନ-କରମେ]

—ପୀରତି-କାମନା—

କାହ୍ନିଁକ ଲୋ ଡରୁ ଶ୍ୟାମ-ନାଁ—

ଯେବେ କର ଅଛୁ ତାଙ୍କ
ପୀରତି-କାମନା
ଦୂର ହେବ ତୋ ବିରହ
ନ ହୁଅ ବିମନା——୧

ଆସିଲେ ସେ ତୋ ପାଶକୁ
ଭୟରେ ଥରନା;
ଭେଟିବୁ ଚନ୍ଦନ ପାନ
ସୁମନେ ସୁମନା——୨

ଧରିଲେ ତୋ କର ପ୍ରେମେ
ସେ କାଳିଆ ସୁନା
ଲାଜ ପଡ଼ି ବିରାଗରେ
ନ କରିବୁ ମନା——୩

ରସର ନାଗର ସେ ଗୋ
ଅପର କଳନା,
ପ୍ରେମ-ଚିନ୍ତାମଣି ତାଙ୍କ
ଲଳନା ପାଳନା——୪

ଭକ୍ତି-ଅନୁରାଗେ ରଚି
ସେ ପଦ-ଅର୍ଚ୍ଚନା
ଅନୁଦିନ ସତ୍ୟବାଦୀ
ଅନୁସରେ ସିନା——୫

[ସ୍ୱର— ବାଜୁଛି ଗୋ ମୋହନ ବଂଶୀ]

ଵୀଣା—

—କାହିଁ ଅଛ ?—

କାହୁଁ ଅଛ ବନ୍ଧୁ
ଦୀନ-ଦୟା-ସିନ୍ଧୁ
ଦୁଃଖିନୀ-ହୃଦୟାନନ୍ଦ-ଇନ୍ଦୁ

ଖୋଜି ଖୋଜି କେତେ
ବନସ୍ତେ ବନସ୍ତେ
ଖୋଜୁଁ ଶ୍ରୀପଦ-ସଂକେତ-ବିନ୍ଦୁ
ଅହେ ପ୍ରାଣ-ବନ୍ଧୁ
ଦୁଃଖିନୀ-ହୃଦୟାନନ୍ଦ-ଇନ୍ଦୁ

—[୧]—

ପରାଣ ପ୍ରେମିକା
ପ୍ରେମ-ଆରାଧିକା
ରାଧିକା କି ହେ ନ ପଡ଼େ ମନେ

ହସ ମଣି କୁଞ୍ଜେ
ଲୁଚିଛ ହେ ଯେବେ
ବାଅ କପା ବଂଶୀ ଡାକ ସ୍ୱନେ

ଘନ-ସୁନ୍ଦର ହେ
ଛାଣ କେତେ ଛନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ହେ

—[୨]—

[ସ୍ୱର— ଶ୍ରୀରାଧା ବାଭୁଲୀ ପ୍ରେମରସାଭୁଳ]

—ଆସିବେ କି—

ଲଳିତା— ଆସିବେ କି ବନମାଳୀ ସ୍ନେହର ସଙ୍ଗାଳ
ଗୁନ୍ଥିଛି କେଡ଼େ ଯତନେ ବାସ ପୁଷ୍ପମାଳ
ବାଛି ବାଛି ବାସ ଚମ୍ପା ନାଗେଶ୍ୱର
ଗୋଲାପ ତଗର ଗୋ ସଜ ସର ସର
ଝୁମ୍ପା ମଝିରେ ମୋହର ମିଶିଛି କଅଁଳୀ୧—

ଶ୍ରୀରାଧା— ଦେଖ ଲୋ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦେଖ ଲୋ ମୋ ଆଳି
ଦିଶୁଛି କି ଏଡ଼େ ତୋରି ତୋର ଗୁନ୍ଥାମାଳ
ଜାଈ ଯୂଈ ମଲ୍ଲି ମାଧବୀ ମାଳତୀ
କୁନ୍ଦ କୁଈଅନା ସୁମନା ସେବତୀ
ଥୋଇଛି ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଗୋ ନବ ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳୀ୨—

ବୃନ୍ଦା— ସତ ସତ ତୋର ରାଧେ, ନୁହନ୍ତୁ ତୋ ଆଳି
ପ୍ରେମ-ଧନେ ଛନ ଛନ ମନେ ଭାଳି ଭାଳି
[ମୁଁ ଯେ] କେତକୀ-ପାଖୁଡ଼ାରେ ବନ-ଫୁଲ-ଝରା
ଖୋସିଛି ଧାଡ଼ି କି ଧାଡ଼ି କେରାକୁ ଗୋ କେରା
ଗୁନ୍ଥିଁ ଥିବୁ ସତେ ପରା ଆଖି ଢ଼ାଳି ଢ଼ାଳି୩—

ବିଶାଖା— ଥାଅ ଗୋ ରାଧିକେ ବନ୍ଧୁ-ବିରହ ସମ୍ଭାଳି
ଯୁଗଳ-ମିଳନେ ଆଜ ପିନ୍ଧିବେ ତୋ ମାଳ
[ସେତ] ନାଚୁଁଥି ନବ କିଶୋର ନୀଳମଣି
ଧ୍ୟାନ-ଜ୍ଞାନ-ସତ୍ୟ-ତତ୍ତ୍ୱ-ଚିନ୍ତାମଣି
ଶୁଭୁଛି କୁଞ୍ଜ-ଦୋଳରେ ବଂଶୀ କରତାଳି୪—

[ସ୍ୱର— ଦେଇ ସହୁ କୁଳକୁ ଗୋ ଟେକି ଜଳାଞ୍ଜଳି]

ଗୀତ।—

—ଶୁଭୁଛି—

ବାଜୁଛି ଗୋ
ମୋହନ ବଂଶୀ
(ଶୁଭୁଛି) ସତେ କି ସପତ ସ୍ୱରେ
'ରାଧେ ରାଧେ' ଘୋଷି —୦—

୧

କି ସୁନ୍ଦର ହସେ ଆହା
ଏ ଶରଦ-ଶଶୀ
ବହୁଛି ବନ-ପବନ
ପୀୟୂଷ ପରଶି——

୨

ମଧୁ-ମନେ ମଧୁପାନେ
ମଧୁପ ଭରସି
ମତାଏ ମଧୁ-ମାଦକେ
ଫୁଲେ ଫୁଲେ ବସି——

୩

ଶିଖଣ୍ଡ-ଚୂଳଥ ସେହି
କେଡ଼େ ଲୋ ସାହସୀ
ହାତୀ ପରୁ ଛଡ଼ ଡେର
ବୁଲେ ବନେ ପକ୍ଷୀ——

[ସ୍ୱର— କାହିଁ କି ଲୋ ଡରୁ ଶ୍ୟାମ ନାଁ]

—ମଧୁ-ଯାମିନୀ—

ଅହାହା-ହା—

ଏକି ମଧୁ-ଯାମିନୀର ଶୋଭା ଦେଖ ଲୋ ସହି
କି-ରଙ୍ଗେ ନାଚୁଛି ନିଶୀଥିନୀ ଆହା ପ୍ରେମି ଜନ-ମନ-ମୋ'ହି—
କୋଟି କୋଟି ତାରା ନୟନ ତରନ୍ତି
ଚାହିଁଛନ୍ତି ସେହି ପ୍ରେମ ମୂରତି
କୁମୁଦିନୀ-ରାଣୀ-ସ୍ନେହ-ପସରନ୍ତି ଜୀବନ-ସଞ୍ଚାଳ ସେ'ହି ॥ ୧
ବରଷୁଛି ସୁଧା ଧାର ଧାର ଧାର
ଥରୁଛି ହୃଦୟ ଥର ଥର ଥର
ବହୁଛି ସମୀର ମର ମର ମର ପାଟଳ-ପଲ୍ଲବ ଦେ'ଇ ॥ ୨
କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ଫୁଲ-ଉପବନ
ଫୁଲେ ଫୁଲେ ବୁଲେ ଅଳି ଘନ ଘନ
କି ଭାବନ୍ତି ଦିଏ ପିକ-କଣ୍ଠ-ତାନ ବିରହୀ-ପରାଣ ନେ'ଇ ॥ ୩
ଧରା-ରାଣୀ ଧରୁ ମଣି-ମୋତି-ଥାଳୀ
ଦିଗ-ବଧୂ-ସଙ୍ଗେ ଦିଏ ହୁଳହୁଳି
ବନ-ଦେବୀ-ମୁଖେ ବାଜୁଛି କାହାଳୀ ମଧୁ-ମଧୁରିମା କ'ହି ॥ ୪
ଏ ମଧୁ-ଉତ୍ସବେ ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ମିଳି
ବ୍ରଜେ କୁଞ୍ଜେ ଧନ୍ୟ ରାଧା-ବନମାଳୀ
ଏ ଯୁଗଳ ରୂପ ମନେ ଭାଳି ଭାଳି ଜୀବ ଯିବ କି ଲୋ ସ'ହି ॥ ୫
ଗାଅ ଟିକେ ସଙ୍ଗୀତ ନାଚ ବାହୁ ଟେକି
ଭାବେ ଢଳ ଢଳ ଦିଅ କରତାଳି
ଢୋଳ ରାସ-ଧୂଳି ଶିରେ ଶିରେ ବୋଳି ଏ ଦିନ ଯାଉ ଲୋ ବହି ॥ ୬
[ସ୍ୱର— ଗାଇଲେ ରାଧିକା ଲଳିତା ବିଶାଖା ସବୁ ଗୋପୀଗଣ ମିଳି]

—ଝୁରି ଝୁରି ମରିବି—

ସହି——

ଝୁରି ଝୁରି ମରିବି

ସେହି——

ମୁରଲୀ-ଧାରୀକି [—ଧ୍ରୁ—]

ନିତି ନିଶିରେ ନୀଳ ନାଗର

ଜଗି ବସି ରହି ଉଜାଗର

କେତେ ପ୍ରୀତି ଆଶା କରିବି

ସେହି——ମୁରଲୀ-ଧାରୀକି —[୧]—

ମୁଁ ଯେ ଦେଇଛି ଜୀବନ ଟେକି

ଆଉ ଆନ ଉପାୟ ଅଛି କି

ଏବେ ମୁରୁଛି ନ ପାରିବି

ସେହି——ମୁରଲୀ-ଧାରୀକି —[୨]—

ଦେଖିବି ବୋଲି କରି ଭରସା

ଦେବି ଖୋଜିଲେ ଭଗାରି-ଦସା

ସବୁ କଥାରେ ତ ଡ଼ରିବି

ସେହି——ମୁରଲୀ-ଧାରୀକି —[୩]—

ଭାବେ ପ୍ରୀତି ମନେ ସତ୍ୟବାଦୀ

ସେହି ପରି ବୃନ୍ଦାବନ-ନିଧି

ଭାଗ୍ୟ-ବଳେ କି ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି

ସେହି——ମୁରଲୀ-ଧାରୀକି —[୪]—

[ରାଗ— ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ କାଫି—ତାଳ ଆଦି]

—ମନୁ ଯିବକି ?—

ବନ-ମାଳଆଛି

ଘନ-କାଳଆଛି

ନୀପ-ମୂଳଆଛି

ଫୁଲ-ଚୂଳଆଛି

ମନୁ ଯିବ କି ତୋ

ଅନୁସରଚୁ ଗୋ

ଅନୁଦିନ

ଅନୁକୂଳଆଛି —ରାଧେ—

ଚତ୍ର ଗୋଷ୍ଠ ଯାକ "ରାଧେ ରାଧେ" ତାର

ଚଢ଼ା ପଡୁଅଛି ମୁରଲୀରୁ ସାର

ପ୍ରେମର ପସରା ତୋ ହୃଦୟ-ଦ୍ୱାର୍ ସୁଧା-ସଂପଦ-ସଙ୍କୁଳଆଛି—ରାଧେ୧

ପ୍ରଭାତ-କୁସୁମେ ଗୁନ୍ଥି ଫୁଲ-ହାର

ସଜାଡ଼ ବସ ଗୋ କେତେ ଉପହାର

ଗୁପତରେ କରୁ ଏତେ ଉପଚାର ପର-ପୀରତି-ଅକୁଳଆଛି—ରାଧେ୨

ଝର ଝର ଧାର ବହେ ତୋ ନୟନୁଁ

ନଳିନ-ଆନନ-ମଳିନ-ବଚନୁ

ଜଣା ପଡୁଛିଟି ତୋ ମନ କଥାଟି ଭାଳୁ ପିନା ଭାବ-ଭୋଳଆଛି—ରାଧେ୩

ସେହି ସ୍ନେହେ ବନ୍ଧା ସଦା ସତ୍ୟବାଦୀ

ବୃନ୍ଦାବନେ ନୀପ-ନିକୁଞ୍ଜ ସଂପାଦି

ଏ ପାପ ଜୀବନେ ଭଜିବଟି ଯଦି ସାଦା ହେବେ ଗିରିତୋଳଆଛି—ରାଧେ୪

[ରାଗ— ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ-ଭୈରବୀ, ତାଳ—ଝୁମ୍ପା [

ବୀଣା—

—ମିଳନେ—

ଶୋଭି
        ଦେଖ ଲୋ
            ସହି,
            କୁଞ୍ଜେ
            ମଦନ-ମୋହନ
ମଧୁସୂଦନ
    ହରି—
ବ୍ରଜେଶ୍ୱରୀ-ପ୍ରାଣ-ଧନ   —ଧ୍ରୁ—

ଛଳ ଛଳ ମଞ୍ଜୁଳ
କୋମଳ-ଶତଦଳ—
ଚଞ୍ଚଳ-ଚମକ-ନୟନ
ମନୋହର ସୁମଧୁର—
ହାସ ସୁଧା-ଅଧର
ମୋହନ ମୁରଲୀ ବଦନ

ନୀଳ ରତନ ଘନ-ବରନ ବୃନ୍ଦାବନ—
    ରାସ-ବିନୋଦନ——

[ରାଗ—ବେହାଗ, ତାଳ—ଅଦ୍ଧ]

ଖଣ୍ଡା।—

—ବସିଛି ଗୃହିଁ—

ସୁମନେ !——

କହ ଗୋ,

ଆଜ ଏ ମନେ ସତେ

ଆସିଛୁ ତୁହୁ

ମୁଁ ଯେ ପଗ୍ରଶା-ଧରେ

ଏ ପାପ କନ୍ଧରେ

ଧରି ସେ ପଥ ବସିଛି ଗୃହିଁ——

ଯେ ମୁକୁଳ-ଲତା-ଗାରେ

ରହିଛୁ ଗୋ ଧରୁ ଲୋଭେ

ଏ ଯେ ସମୀର-ଲହରୀ ବହୁଛି ଧୀରେ

ଧୀରେ ଗୋ କାହିଁ ଦେବ ଅସ୍ତର ।——

ଯେ ଅମୃତ-ଅଧର ପାତେ

ମୋ ମନ ଦେଇଛି ସାର

ବୃନ୍ତ ବୃନ୍ତ ବୋଲ ଭୃଙ୍ଗ-ଲତିକା-ମୂଳେ

ଡାକୁଛି ପିକ ଛନ୍ଦେ କପାଳେ ।——

ମଧୁମନୁ ବାନ୍ଧୁଛି କେତେ

ଝରନ ବନ୍ଧା ଗୋ ଯନ୍ତ୍ର

ଏ ଯେ ଗଗନର ତାରୁ ନୟନ ଝୁଏ ମୁଁ।

ଯେ ଧରେ ଅଶ୍ରି ଭଏ ପ୍ରେମର ——

[ରାଗ—କେଦାର, ତାଳ—ଝୁଲ]

ବୀଣା—

—ବାଧେ କି ରାଧେ ?—

ଅଳି-ହୃଦୟ-

ଧନମାଳୀ

ବନମାଳ-ସଙ୍ଗେ

ଭୁଲି କଲୁ ସତେ ଅଳି——

ସେଦିନ ଆଗରୁ କୁଞ୍ଜରେ ରହି

ଶ୍ୟାମ-ସଙ୍ଗେ ହୋଇ କାନ-କୁହା-କୁହି

କି ମୋହିନୀ ରେ ଦେଲୁ ତାଙ୍କ ମନକୁ ମୋହି

ଚତୁର, ଚଖାଇ କି ପ୍ରୀତି-ସୁଧା-ଥାଳୀ—ବନମାଳ—୧

ନଟନାଗର ତୋରେ କପଟରେ ଝେଲ

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ-ଚତ୍ର ଦେଲେଣି ତ ଦଳ,

ସେନେହ-ସନ୍ତାପ ବେଳକୁ ବେଳ ବଳ

ବାଧେ କି ରାଧେ କହ କାହ୍ନୁ କସ ଭାଳ—ବନମାଳ—୨

ପ୍ରୀତି-ଉପହାର-ମାଳା ଗୁନ୍ଥି ବସି

ଥରେ ଥରେ ଦେଉ ମନେ ମନେ ହସି

ଦେଇଛୁ କି ଗୋ ତାଙ୍କ ମନେ ମନକୁ କସି

କଲୁଣି ଜୀବନର ଜୀବନ-ସଙ୍ଖାଳୀ—ବନମାଳ—୩

ସେ ମନ-ମୋହନଙ୍କ ପ୍ରୀତି ଅନୁସରି

ଦିନ ରାତି ଝୁରି ଗଲୁଣିତ ସରି

କଳଙ୍କଭୂଷଣ ସତ୍ୟ ସେ ପଦକୁ ସୁମରି

ହୁଅଇ ପ୍ରେମମୟ-ପରାଣେ କଙ୍କାଳ—ବନମାଳି—୪

[ସ୍ୱର—ବ୍ରଜ-ରମଣୀ-ମଣି-ହୀରା]

—ନାହିଁ— ନାହିଁ —

ଟେକି ନଳାଞ୍ଜନ ଭୁଜ-ଅନ୍ତରୁ

ଦେଖ କାନ୍ତ ହଜ ନାହ୍ନକା ଲୋ

ଦେଖ କୁଞ୍ଜ-ବ୍ରଜ-ପୀଡଭ-ଶିଙ୍ଗରେ

ଚିର ଯୋଷା-ବନ୍ଧ ଖାଇକା ଲୋ (—ଘୋ—)

ହରେ-କୃଷ୍ଣ ହରେ-ନାମ-ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି

କାଳ ସେ ପଦକୁ ଜୀବକା ଲୋ

ସେବକ ସବାଗେ ସେ କାମ-ମୋହନ

କାମେଶ୍ୱର ମୋଦ-ବର୍ଦ୍ଧା ଲୋ——୧

· ସେ କଳା-ରୂପକୁ ଶୁଣି ଦେଇ ଦନେ

ଗଳା ଢୋଇ ସହୁ ଡାଠକା ଲୋ

ଦେଲେ ଭାଳ ଥରେ ମୁରଲୀ-ନାଦରେ

୨ —— 'ଆଜ ଆସ' ବୋଲି 'ରାଧିକା' ଲୋ

ଓଢ଼ଣା ଉଢ଼ାଲେ ଶୁହିଁ ମୁଁ ଟରଙ୍କେ

କହିଲି 'ନାହିଁ ନାହିଁ ଅରକା' ଲୋ

ଦୂରୁ ଅସି ଥାଇଁ ଯମୁନା-କୂଳରୁ

ଦେଖିଲେ ମୋର ପଥ ଅଟକା ଲୋ ——୩

ଛନ୍ଦ ଡ଼ଙ୍କେ ଭୁଜ ଶିରେ ଢ଼ାଳ ଶିର

ଚମ୍ପିଲେ ସେ କେତେ ଅଧିକା ଲୋ

କୋଟି ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ଅନୁରାଗ ଭରେ

୪—— ସମ୍ପିଲି 'ମୁଁ ତବ ସେବିକା' ଲୋ

[ସ୍ୱର—ମନା କରେ ଯେତେ ଲୁଲୁବ ହ ଯତେ]

ୱାଣୀ—

—ନାମ-ମଧୁ—

ଭଜ ଗୋ ବ୍ରଜ-ରାସ-ରାଜ

ନଟବର ବନ-ଗ୍ରାହୀ

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମୁରଲୀ-କର

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-ଧାରୀ—ଘୋ—

——୧—

କୃଷ୍ଣ କେଶବ ଆନନ୍ଦକନ୍ଦ

ହରେ ଗୋବିନ୍ଦ ମୁରାରି

ଗୋକୁଳ-ଚନ୍ଦ୍ର ମଦନ-ମୋହନ

ଗୋପୀ-ମନୋହାରୀ—

—୨—

ଯଦୁ-ନନ୍ଦନ ବାସୁଦେବ

ବାମନ ଦଇତାରି

ମଧୁସୂଦନ ଭୟ-ଭଞ୍ଜନ

କୁଞ୍ଜ-ବନ-ବିହାରୀ

—୩—

ଜୟ ମାଧବ ଜଗତ-ଈଶ

ଭକତର ହୃଦ-ହାରୀ

ପୀତବସନ କାଳ-ସରପ—

ଦରପ-ଦଳନକାରୀ—

[ସ୍ୱର— ଉସ ମାନସ ରାଧିକେଶ]

—ଅଭିମାନେ—

ନାହିଁ କର ଗୋ
　　ସହି,
　　　ଏଥର
　　　　କହି ଏ ଦ୍ୱରବର—ଧ୍ରୁବ—
　　　　　　ତାର ଅସଲଟ-ଲକ୍ଷ୍ମଟରେ ପଡ଼ି
　　　　　　ସବୁଗଲି ସହି ସଂକଟରେ ସଡ଼ି
　　　　　କୁଳ ଶୀଳ ଲାଜ ମହତକୁ ଏଡ଼ି
　　　　　କପାଳେ ଏବେ ମାରଇ କର —୧

　ଦେଲଣି ମୁକୁଳ କୁଟିଳ-କୁନ୍ତଳ
　ଗଲଣି ସକଳ ଆଶା ବେଳୁ ବେଳ
　　　ପୋଡ଼ିଲାଣି ସବୁ ସନ୍ତାପ-ଅନଳ
　　　　ଝୁରି ଝୁରି ସେହି ରସ-ସାଗର —୨
　　　ଯତନେ ରତନ ବସନ ଭୂଷଣ
　　　ସୁମନେ ଶୋଭନ କୁସୁମ ଚନ୍ଦନ
　　　　　ପ୍ରେମେ ଗୀତ ଗାନ କ୍ଷଣର ସମାନ
　　　　କଲେ ତ ମୋର ସେହି ସୁନ୍ଦର —୩

ସତ୍ୟ ସତ୍ୟବାଦୀ ଭାବନ୍ତି ମନେ
ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ତାର ତତ୍ତ୍ୱ-ଅନ୍ୱେଷଣେ
　　　ଅସୀମ ମହିମା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ବଦନେ
　　　　　ଢଏ ମୋହନ ବଂଶୀ-ମନ୍ତ୍ର —୪
　　　　　[ରାଗ— ମିଶ୍ର]

—ହେର ଗୋ ରାଧେ—

ହେର ଗୋ—

ରାଧେ

ପ୍ରେମମୟି !

[ହେର]   ହେମ-ବରଣୀ ତବ ପ୍ରେମ ବନସ୍ଥୀ—ଧ୍ରୁ,—

ନଳନ-ନୟନୁଁ ନୀର-ଝର ବୁହାଇ

କାହିଁକ ଗୋ ରାଧେ ହୃଦେ ଚେତନା ନାହିଁ

କୃଷ୍ଣ-ପ୍ରାଣ, ପିଣ୍ଡ ସିନା ରାଧା କାହୁଁ କୃଷ୍ଣ ବିନା

ଜାଣନା ତ ତବ ବିନୁଁ କୃଷ୍ଣ ବିରହୀ—୧—

ଜପିରେ ଗୋ ଅସି କୁଞ୍ଜ-କୁଟୀରେ ରହି

ବସି ଦୁଃଖଭରା-ପ୍ରାଣେ ଭରସା ଦେଇ

ପୁଲକ-ପୂରଣ-ଅଙ୍ଗେ ମଧୁକର-ବଧୂ ସଙ୍ଗେ

ଘୁଣି ହେଉଥିଲେ ବନ ସରବ ନାହିଁ—୨—

ପ୍ରୀତିରେ ବିକଳୁ ଯାଇ ଜୀବନ ଭୁଲି

ଆନ ରୂପେ ଭୁଲିବୁ କି ଏ ଦେହ ଦେଇ

କହିବୁ ନାହିଁକି କ୍ଷମା ତୁ ଯେ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟତମା

ପୀୟୂଷ-ହାସ-ସୁଷମା ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ—୩—

ତା ଛବି ତୋ ଚିତ୍ତ-ପଟେ ଅଙ୍କିଛୁ ନେଇ

ତୋ ନାମ ସେ ବଂଶୀ-ତାନେ ଗାଏ ମିଶାଇ

ସୁଖ-ସ୍ୱପ୍ନେ ଜାଗି ବସି ତୋ ନାମ ସେ ଜପେ ଘୋଷି

ଭାବନା ତୁ ଭାବି ବସିଥିବୁ କି ରହି—୪—

[ସ୍ୱର— ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ଭୈରବୀ, ତାଳ— କଓ୍ୱାଲି]

ବଣା—

—ହସି ଗାଅ—

ହସି—

ପ୍ରେମ-ଗୀତ

ଗାଅ ରେ

ମହୁ

ହସି—

ପ୍ରେମ-ଗୀତ ଗାଅ— –

ହସି—

ସ୍ୱପ-ଭରେ

ମିଶି ଏ ଜଗତେ

ପରାଣ-ପୀୟୂଷ—ପାଅ—ଧ୍ରୁବ

ଅଧରେ ଅଧର ମିଶାଇ ମଧୁର—

ମୋହନ ବଂଶୀ ବାଅ

ହୃଦୟେ ହୃଦୟ ଯୋଖି ପ୍ରେମମୟ—

ରସ-ଜଳେ ଭାସିଯାଅ—୧

ବୋଲ ସ୍ୱପ୍ନ-ଧୂଳି ପ୍ରେମେ ବାନ୍ଧ ଡୋର

ଭଲ ଭୂଲ ନାଚି ଯାଅ

କ୍ଷଣେ ଗ୍ରହଣ ଧାଳେ ମଳ ଶୂଳ

ପ୍ରେମ-ରୂପ-ପାଣେ ଥାଅ—୨

ନାଚ ବୃନ୍ଦାବନ-କୁଞ୍ଜ-କୁଞ୍ଜବନ

ଜୀବନ-ବଂଶୀ ବଜାଅ

ନାହିଁ ଏ ଅବଧି, ପ୍ରେମ-ହିଲ୍ଲୋଳନ—

ଢେଉ-କୋଳେ ଖେଳ ଥାଅ——୩

ସ୍ୱର— ହମ୍ବୀର ଝିଞ୍ଜିଟ, ତାଳ-ରୂପକ]

ଫଣା—

—ଜୟଜୟ—

—[ଜୟ]— ଜିଳଜଳ-ଗାଳ ଜଳଜ-ଦଳ-ଲୋଚନ,

ଜମ୍ବୁ-ଜଳଧି-ଜଳ-ନାଦା;

ଜୟ ଜୟ—

ଜମ୍ବୁ-ଜଳଧି-ଜଳ-ନାଦା—

ପାବନେ ଅବତର ଏ ମରତ-ମଣ୍ଡଳରେ

ହସ, ହକଣ୍ଠ ହସୁ ହା-ହା-?

—[ହାହା]—ହସ ହକଣ୍ଠ ହସୁ ହା—ହା

ଶୀତ-ଶରତ-ବସ-ମଳୟ-ସୁଚନ୍ଦନେ ମଧୁ ଫୁଲ-ନନ୍ଦନେ ଆ-ହା—

—[ଅହା]— ମଧୁ ଫୁଲ-ନନ୍ଦନେ ଆ—ହା—

ପୂର୍ତ୍ତି-ମଧୁର ବେଶେ ପ୍ରେମର ଆବେଶେ

ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିମ୍ବ ହେ ତୁମେ—ବାହାବା

—[ବାହାବା]—ଜମ୍ବୁ-ଜଳଧି-ଜଳ-ନାଦା । ୧—

ବସୁନ୍ଧରା-କଣ୍ଠ ଶ୍ୟାମ-ବନାମ୍ବର ପ୍ରାଣ-ଭୂତ-ମଣି ମାଁ—ମାଁ;

—(ମାଁ ମାଁ]—ପ୍ରାଣ-ଭୂତ-ମଣି ମାଁ—ମାଁ,

ତୁମେ ବିଶ୍ୱମାତା, ତୁମେ ବିଶ୍ୱପାତା,

ଦେବ, ଗୁରୁ ହେ ତୁମେ, ବାହାବା,

—[ବାହବା]—ଜମ୍ବୁ-ଜଳଧି-ଜଳ-ନାଦା ।୨—

ଧନ୍ୱକୋଟ-ଧନ୍ୱ-ମୌଳି-ମଣ୍ଡନ ମଦନ-ମୋହନ ନରନାହା

—ସିଂହକୀର—ମଦନ-ମୋହନ ନରନାହା—! –

ନାମେ ତବାଶିଷେ ବିଶ୍ୱ ବିଭବ ଘୋଷେ

ବାଜୁ ବିଜୟ-ବାଜା ବାହାବା—

—[ବାହାବା]—ଜମ୍ବୁ-ଜଳଧି-ଜଳ-ନାଦା—୩—

[ସ୍ୱର—ସିନ୍ଧୁ—ଖମାଚ—ତାଳ—ଆଡ଼]

—ବିଚ୍ଛେଦେ—

ହିଣ୍ଡୁ ନୂତନ ଧଳସ୍ତ ସେ ଧ୍ୟାନ-ବନ୍ଧୁ—
ପ୍ରୀତ ଲଭି ଦେହ ବଦନ—ମ୍ରୁ––

ଯା ରୂପ-ସ୍ୱପ୍ନ
ମନରେ ମନାସି
ବହିଥିଲି ହୃଦି ଅନାଇଁ,
ପୀରତି ଲଗାଇ
ଜିତେ ନ ଏଠାର
ରହିଲେ ନା' ପ୍ରଭେ ଯାଇ [ଧ୍ୟାନ]––୧

ନା' ଅଗେ କହିବ
ବିରହ-ବେଦନା
ମରମେ ମରମେ ମରଇ,
ନ ହେବ ଅନ୍ତ ଏ
ଜୀବନ, ଯୌବନ
ନଇଟେ ଶପ୍ତଏ ନାଅଇ [ମୁଁ ସେ]—୨

ଏ ବିଗ୍ଧରେ ଫୁନ–
ଜଳଟେ ମୋ ପ୍ରାଣ
ଦୁଃଖିନୀ କେ' ଅବା ଜାଣି,
ଭବ ସର୍କି ସଦାସ୍ତୁ—
କେବେ ସେ ମୋହନ
ସ୍ୱପ୍ନ ହୃଦ୍ୟବାଣୀ କହିଲ [ଧ୍ୟାନ]—୩

[ସ୍ୱର—ବାର୍ଗି ସ୍ପେନ୍ଦ୍ର ଇସେଲି; ତାଲ— କର୍ତ୍ତାଳି]

ଗଣା —

—ଅନୁରାଗେ—

ବାଂଶୀ-ସ୍ୱରୋଦୟ

ତାଳ-ମାନ ଅଭ୍ରୁ

ପଥିକ ମନେ ଝୁରୁ
ଝୁରୁନାହିଁ ——ଧ୍ରୁ

—୧—

ଘନ-ବେଣୀ ବଶି ନବକୁଞ୍ଜ-ପ୍ରେୟସୀ ଶରତ-ଜ୍ୟୋଛେ ଦେଖି ହସୁନାହିଁ
ଅନ୍ତର ବସନ୍ତ ଅଙ୍ଗ-ଆବରଣ ଚଇତରେ କି ଓଢ଼ି ଖେଳୁନାହିଁ ।

—୨—

ଛନାଛନା ଛନ୍ଦେ ଥନଥନ-ଟ୍ରୋଳେ ଗହଳ ନେତ୍ରେ ଝୁରୁଁ ଝୁରୁଁନାହିଁ
ମନର ବେଦନା ମନର ବାସନା ଅଳପ ଥରେ କହୁ କହୁନାହିଁ ।

—୩—

କାଦମ୍ବର ଛାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ମନ୍ଦ୍ରାସେ ଅନୁରାଗେ ସଜି ସଜୁନାହିଁ
ସୁକୁମାର-ଅଙ୍ଗ ସୁକୁମାର-ସଙ୍ଗ ଅନଙ୍ଗ-ରଙ୍ଗ ଖୋଜି ଖୋଜୁନାହିଁ ।

—୪—

ରୂପନାର ଧନ ଅଧରେ ଅଧରେ ଅଭୁ ସମୟ ଲଭ ଭରି ଭରୁନାହିଁ
ଧୀରେ ହୃଦ ଦୋଳ ଦୁଳିଦୁଳି ଦେଖ ଅନୁରାଗେ ବନ୍ଧ ବରୁନାହିଁ ।

—୫—

ତପସ୍ୱିନୀ କୋଟି ତପ ଧ୍ୟାନେ ରହୁ ବୈରାଗ୍ୟ-ବିଷ ଜାଣି ଜାଣୁନାହିଁ
ଦେହବାସ କଥା ଭଲେ ଦେଲେ ବ୍ୟଥା ରମଣୀମଣି ମଣି ମଣୁନାହିଁ ।

—୬—

କରଣ-ସ୍ପନ୍ଦନ କରଣ-ବିଳାସ ବିରହେ ମନୁ ଖେଳ ଖେଳୁନାହିଁ
ଯେ ରୂପ-ଭାଗ୍ୟ ନିଜ ସଙ୍ଗବାସ ସିନା ଜୀବନ ଭରେ ଭଜ ଭଜୁନାହିଁ ।

[ସୁର—କେଁନା କେଁନା ପଶୁ ଏ ବୁଝନ୍ତ-ହାର-ତାଳ-ବର୍ଣ୍ଣନ]

ଖାଣା —

—ମୋହୁଛି—

ମୋହନ—

ବଦନ

ମନ

ମୋହୁଛି ମୁଁ,—

ଭାବିମି—

ଜୀବନ—

ଯେନା

କାଳିଆ ବରନ [ଘୋ]

ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମା-ରୂପ-ଠାଣି

ବାଙ୍କ-ନୟନ-ଚାହାଁଣି

କୋଟୀ କନ୍ଦର୍ପ ଜିଣି

ହରେ ପରସନ—ମନ—

ମଧୁର-ମୁରଲୀ-ଧର

ରସିକ-ରସ-ପସର

ହସହସ ସୁଧା-ଭର—

ଅଧର-କମ୍ପନ— ମନ—

ଅଳ୍ପା ହରେ ବ ସୁନ୍ଦର

ଛନ୍ଦା-ଚରଣେ ନୂପୁର

ଜାଣେ ସେ କେତେ ହୃଦର

ବଗଳ-ଜୀବନ —ମନ—

[ହ୍ଵର—ସେହି ଚନ୍ଦ୍ର-ମୁଖ ମନେ]

ଘଣା—

—ଆସେ ପରା !—

ଆଁସେ ପର୍ ନାଚ
ସେ—
ଶିଖି-ଚନ୍ଦ୍ର-ଚୂଳିଆ
ସହି ଗୋ,
ବଂଶୀ-ବିନୋଦିଆ—
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ-ଛତ୍ରେ ଅଙ୍ଗ
ପ୍ରସନ୍ନ ବେଶ ସାଜ
ଛ ଭଙ୍ଗିରେ ଝୁଲି
ହୁଏ ଠିଆ—୧—
ନିର୍ଜ୍ଜନ-କୁଞ୍ଜବନେ
ମୋହନ-ମନ୍ତ୍ର-ସ୍ୱନେ
ବଂଶୀ ବାଏ କେଡ଼େ
ସାହସିଆ—୨—
କହ କପଟ-ଛଟା
ନ କରୁ ହଟହଟା
ନଟଖୁଟିଆ ବ୍ରଜ—
ରସିଆ—୩—
ନ ଜାଣେ ଛନ୍ଦ ବିଧି
ଲେଶ ସେ ସତ୍ୟବାଦୀ
ଜୁହାର ସେ କଦମ୍ବ—
ମୂଳିଆ—୪—
[ସ୍ୱର—ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଲାଗି ସେ ଗେନୁ ସେନୁ ଗେନୁଆ]

—ଧରମ-ଧ୍ୱଜା—

ବୀଣା ଗୋ ମୋ'ହନ ବାଜା——

ଶିଖୁଛୁ ପଣ ଯେ ଶିଖି—

ଚୂଳଅର ବଂଶୀ ଦେଖି

ନବ ଯୋଷା ଉଷାଳଯା

ଅଣା—

ଯାଉ ସାଜ, ସଜ୍ଜା ୧—

ପୁଲକ ଓ ସଙ୍ଗୀତ

ଅଙ୍ଗେ ହୁଏ ଅଙ୍କିତ

ସେ ଯେ ଭ୍ରମେ ବୋଲି 'ରଜା'

ଯୁବା—

ନାଟ୍-ଦମ୍-ଦଜା ୨—

ଲୁଚଥିଲେ ଏ କୁଞ୍ଜେ

ହରଷୀ-ସମୀରେ ସଙ୍ଗେ

ଛମଛମ— ଧୀର ନୃତ୍ୟେ

ପ୍ରେମେ—

ପଛୁ ଆଖି-ଭୂଜା ୩—

ସେ ତ ସତ୍ୟ-ଶୋଭହରା

ମୋହନ ମୂରତି ପଣ

ପ୍ରେମ-ଧନେ ମନେ ମନେ

ଧରି—

ଧରମର ଧଜା ୪—

[ସ୍ୱର—ବଜାବେ ଢବକ୍ ଢାଳ]

ଦାଗୀ—

—ଚନ୍ଦ୍ର—

ଝିଲ୍‌ମିଳେ ଚଳଳା !

ଖେଳି ଯା' ସ ନୂତନା ।

ନମ୍ର ଭଙ୍ଗୀ ନମ୍ର ସୁରଭଙ୍ଗା

[ଗଣ୍ଡ ନମ୍ର ଜମ୍ପ ସୁକଣ୍ଠର, ନମ୍ର ଭଙ୍ଗ ନିଟୋଳ]

ଭଙ୍ଗି ଗାନ-ଛନ୍ଦ, ଧାନ ଖଣ୍ଡା।

ବାଜେ ବାଡ଼ି, ମଧୁରେ ଭଙ୍ଗ ବାଜା—

ମଧୁରବ ପୂରବ

ମାଦ୍ୱ ସ୍ୱପନର —ଝରି ଯାଏ

ରୂପ-ରୋଷ

ସ୍ୱପନ-ଲୋକ

[ସାଜେ] ସଚଳ ନୂତ-ଅଙ୍ଗ

ଶାରଦେନ୍ଦୁ-ବଦନ-ଇନ୍ଦୁ ୧—

ଚିତ୍ରା-ବୃନ୍ଦାବନ—

ନୂପୁର ତଳରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର-ପଦ ସେବା, ନାଚେ]

[ନୃତ୍ୟ] ଚଞ୍ଚଳମୟ-

ଧବଳେଶ-ଚନ୍ଦ୍ର—

ନାଚେ ଅଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗେ ୨—

[ରାଗ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ଭୈରବୀ, ତାଳ ଅଧା]

ମୁଖା—ଅଳ୍ପ

୪—୧୦—୧୯୬୭

—ଭଜ ରାଧେ—

ଆଜ ଆଦରେ ମୋଦରେ

ହୃଦରେ ମଧୁରେ

'ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ' ଭଜ ରାଧେ—

ସେ ନୀଲ ସୁନ୍ଦର

ଶ୍ୟାମ ନଟବର

ମୁନିଙ୍କ ମାନସ-ହଂସ ମାନସର

ପ୍ରେମର ଆସ୍ପଦ

ସ୍ନେହର ସମ୍ପଦ

ସେ ମୁଖ ସୁଖଦ ଭଜ ରାଧେ—

ଚର-ଚର୍‌-ଶ୍ରେଷ୍ଠ

ସେହୁ ବନମାଳୀ

ତାଙ୍କ ଗଳେ ଭୁ ଗୋ ଜପ-କଣ୍ଠିମାଳ

କୃଷ୍ଣ-ନାମାବଳୀ

କୃଷ୍ଣ ବୋଲ ଖାଳ

ଦୁଃଖେ ଦେ ଅଞ୍ଜଳ, ଭଜ ରାଧେ—

[ସ୍ୱର—(ଆଜ) ସାଗରେ ଭୂଧରେ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅମ୍ବରେ]

ଝିଣା—

—ଅନୁଭୂତି—

ପଡ଼ିଗଲା ଲୋ ମାଁ
କାଲି କଳାକାହ୍ନୁ-ଆଗୁଠା
        ଥୋଇଗଲା ମୋ ଦେହଠା
                ଦେଖି ଯମୁନା-ଲେଉଟା —ଧ୍ରୁବ—

        ମୋହନ ମୁରଲୀ-ମୁଖ
        କାଳଯାକ ଦେଲା ଦୁଖ
                କୁଳ-ଶୀଳ-ସ୍ନେହ-ସୁଖ ଛଡ଼ି ଗଲି ତା ପାଖଠା—

କଛ କଛ ନୀପ-ମୂଳେ
କେତେ ରଙ୍ଗେ କୁତୂହଳେ
        ପ୍ରେମେ ମର୍ଜ୍ଜି ବଂଶୀ—ଭୋଳେ ଗାଏ ବସି ମୋ ନାମଠା—

        ଖୋଜେ ବୁଲୁଥାଏ ମୋତେ
        ଗୁପତେ ଲୁଚି ନିରତେ
                ଦିନେ ଉପବନ-ପଥେ କଲା ଯେତେ ହଟହଠା—

ନୁଆଁ-ନାରୀ-ମନ-ଚୋର
ଦିଏ ନାହିଁ ଆଉ ଧର
        ଘର ଘର ବୁଲି ପରି ପଡ଼ୁଛି ତାର ପାଗଠା—

        ସତ୍ୟବାଦୀ ଶତବାର
        ସେ ପଦେ କରେ ଜୁହାର
                ଅନୁସରେ ପିନା ତାର ଅଦର ଅନୁରାଗଠା—

[ସ୍ୱର—ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗିନୀରେ କାଲି ମୁଁ ଦ]

—ମନ୍ଦର-ଧର—

ମନ୍ଦର-ଧରର ଗୋ, ପ୍ରୀତି ସଙ୍ଗ ଛନ୍ଦ ମନ୍ଦ——
ବନ୍ଦ୍ୟ ସ୍ମର-ଶମ୍ବର ସେ ନନ୍ଦ-ହୃଦ-କୁମୁଦାନନ୍ଦ
ଯୌବନ-ରୂପ କି ପସନ୍ଦ
ମଞ୍ଜୁଳ ଗତି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ
ଯମୁନାରେ ଜଗି ରହନ୍ତି
ଏକୁଟିଆରେ ନ ଯିବୁଟି
ସଙ୍ଗମେଳେ କୁମ୍ଭ ହସ୍ତେ ସତର୍କେ ଅସୁ ଥିବୁଟି
ବଂଶୀ ବାଇ ଡାକ ଦେଲେଟି
ଅଡ଼େ ଗୃହକୁ ଚଳେଟି
ଛନଛନେ ଶୁଣି ଚମକି
ଚାହିଁ ଦେବୁ ନାହିଁଟି —୧
ଲାଜ ମହତ ଡର ଯାହାର ନାହିଁ ଲେଶ ବିଚାର
ବଚନ କି ସ୍ଥିର ତାହାର
ଛାଡ଼ ସେ ପ୍ରୀତିର ବେଭାର
କଳା-ମୁଖ-ବାଣୀ ଶୁଣି ଭୁଲନା
କଳା-ଛଇରେ କେବେ ଭୁ ଶୁଲନା
ଭଗାର-ହସାରେ ସତ (ଲୋଡ଼ା) ମରିବୁଟି ଝୁରି ସିନା
ସେ କୀର୍ତ୍ତି-ମୂରତି-ନାଥ-
ସାଥି ଅଟି ଅବାଧ
ଯା'ର ଭକ୍ତି-ମନ୍ତ୍ର ଜପି
ଜପଇ ସତ୍ୟବାଦୀ —୨

[ସ୍ୱର—ମାଇ ଫେଷନ୍ ପୋଲିଷନ୍]

ଗୀତ—

—ଭାବାବେଶେ—

କୃଷ୍ଣେ ଖୋଜ ଏ—
ବ୍ୟଥା ପାଉଛି ପ୍ରାଣ,
ଆକୁଳେ ଉଡ଼ି ଯାଉଛି
ଥର ଥର ଗୋ—
ଦେହ ଥରୁଛି, ନୟନରୁ
ନିରବେ ଲୁହ ବହୁଛି—ଧ୍ରୁ—
ପାପିନୀ ମୁଁ କଷ୍ଟେ
ବଡ଼ ଅଭାଗିନୀ
କୃଷ୍ଣ-ପ୍ରେମେ ଝୁରି ମରୁଛି
ଯାଉ ଏଜୀବନ
ଯଉବନ
(ଯଦି) କୃଷ୍ଣ-କୃପା ନୋହୁଛି—

ବାଜ ରେ ମୁରଲୀ
ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରେ ଥରେ
କୃଷ୍ଣ-ମାୟା ଛାଡ଼ି ନୋହୁଛି
ଛାଡୁ ଭୁଲି ଯିବା ସେ ମହିମା
ବାଜ ବାଜ
ବଂଶୀ ଉଚ୍ଚେ ଡାକୁଛି——

[ସ୍ୱର— କେନ ନୟନ-ଜଲ ଦାଓ ନା—]

ଧୀମା—

—ତିଅଠାର—

ଜୟ ଯଦୁ-ନନ୍ଦନ କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ

ଭକତ-ଜୀବନ ଦୟାମୟ—ଠ—

୧

ମଦନ-ମୋହନ ସୁନ୍ଦର-ବଦନ

ଶ୍ୟାମ-ବରଣ ବନ-ଭୂଷ

କମଳ-କୋମଳ-ଦାମ-ମଞ୍ଜୁଳ-ଢଳ-ଢଳ—

ନୟନ-ଯୁଗଳେ ଦୟା ଠାଣ—ହେ ବ୍ରଜପତି—

୨

ଗୋପୀଜନ-ମନ-ରଞ୍ଜନ ବରଜ-ବିମୋହନ

ଜଳଦ-ବରଣ-ବେଣୁଧାର

ମୁକ୍ତ-ମନ-ବନ୍ଧନ ସ୍ୱୟମ୍ବରନିଜବର

ସୁଧା-ହୃଦୟ-ସଦାର—ହେ ନଟବର—

୪

ପ୍ରଭୁ, ମଦନମୋହନ-ଦେବ ଧରାଧର

ତବ ପଦ-ପ୍ରେମ ଯାଚାଏ

ଅନେକ-ପାପୀଙ୍କ-ସଙ୍ଗ-ମୁକ୍ତ ମଣ୍ଡଳ

ନନ୍ଦଦାସ ହେଉ ବାସ —ହେ ହରି ହରି—

[ସୁର—ନନ୍ଦଅବାହି ଦେଖ ଦେ ଥରି]

ଅଣି ଛେ-

୪—୧୦—୧୯୬୭

ବୀଣା—

—କାହାପାଇଁ—

ପୀରତି-କୁସୁମ-ହାର
ଦେବି କାହାକୁ ମୁଁ ଉପହାର
ବନ୍ଧୁ— ପରବାସେ ରହି
ପ୍ରୀତି-ଅଭିଳାଷୀ
ହେଲେଣି ଏବେ କାହାର——
ବିକଶିବ ପ୍ରଭାକର
ଭସ୍ମ ଲାଗେ କେତେ ପରକାର
ନିତି— ଶୋକ-ହସା-ମତି-
ଭିତରେ ମୋ ଗତି
ପଥ ଅତି ଅନ୍ଧକାର—୧
ସେତ—— ପ୍ରେମ-ରସ-ପାରାବାର
ଜୀର୍ଣ୍ଣ—— ଜୀବନ-ତରୀ ମୋ ଛର
ଲାଗେ—— ବସନ ଭୂଷଣ
ଅଶନ ଶୟନ
ବିଷମ ବିଷ ପ୍ରକାର—୨
ନିରତେ କରେ ବିଶ୍ୱର
ଅନ୍ୟ—— ଗତି ନାହିଁ ଏ ସଂସାର
ସତ୍ୟ—— ଚନ୍ଦ୍ରେ ନିରନ୍ତର
ସେ ପ୍ରେମ-ସୁନ୍ଦର—
ସ୍ନେହ-ସୁଖ ସିନା ସାର—୩
[ସ୍ୱର:— ଅହାଙ୍କ ଅସମ ଗନ୍ଧ]

ବୀଣା—

—ପ୍ରଣତି—

ଜୟ ମାଧବ ବ୍ରଜ-ଭୂପ
ହରି ହେ ନମ

ଜୟ ସୁନ୍ଦର ହଂସରୂପ
ହରି ହେ ନମ
ଜୟ ଜୟ
ଦେବ ଦେବ-ବଲ୍ଲଭ
ବନ୍ଧୁ ହେ ନମ—ଧ୍ରୁ—

ସର୍ବ-ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ପରମ ଧାତା,
ଜ୍ଞାନାଲୋକମୟ ମୁକତି-ଦାତା,
ନିଖିଳ ଜୀବ-ସଂସାର-ସୃଷ୍ଟି-କରତା,
ସରଗଧାମେ, ନରବକାମେ ନାମ ତବ ପରମ —୧

ନିତ୍ୟ, ନିର୍ବିକାର, ଶୁଦ୍ଧ, ସରଳ,
ଅନନ୍ତ, ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଭାବ-ବିହ୍ୱଳ
ବନ୍ଦନୀୟ, କମଳ-ପଦ-ଯୁଗଳ
ଦୀନ-ବନ୍ଧୁ, ହେ ଦୟାସିନ୍ଧୁ ନିର୍ମଳ ହୃତ୍ତମ—୨

ପୁଣ୍ୟପୁଞ୍ଜ ହାସ୍ୟ-ପ୍ରେମ ବରେଣ୍ୟ,
ଶାନ୍ତ ଶୀଳ ଜଗଦୀଶ-ଶରଣ୍ୟ,
ଚିର-ମଧୁର ହାସ୍ୟ-ହୃଦୟ ଧନ୍ୟ,
ମଙ୍ଗଳ-ପ୍ରଦ, ତବ ସଂପଦ ଅକ୍ଷୟ ଅସମ—୩

[ସ୍ୱର—ଜୟ ଉଚ୍ଛଳ ଜନନୀର ଚରଣେ ନମ]

ବୀଣା —

—ଗୋଧନ ଚରା—

ଧନ୍ୟ ଏ

. ଗୋ-ଧନ-ଚରା

ରାମକୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ୍ ପସରା

[ପ୍ରେମ୍ ପସରା]

ଶ୍ୟାମଳ ବରନ ଶ୍ୟାମ

ରାମ-ଦେହନ୍ତ କେଡ଼େ ଡୋରା——ଧ୍ରୁ,

କ କୋମଳ ଠାଣି ଠୂଳ

କ ମଞ୍ଜୁଳ ବାଙ୍କ ଚୂଳ,

ଚନ୍ଦ୍ର-ବଦନ-ମଣ୍ଡଳ,

ଲେଭା ଅଦ୍ଧା ଫୁଲ-ହରା—୧

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୀତ ବସନ,

ବଳ ନୀଳ-ପରିଧାନ,

ମାନୁଛ କେଡ଼େ ଯତନ

ଫୁଲ-ଝୁଲ ମୋଉଦ୍ୱାରା—୨

ଦେଖ ପ୍ରେମେ ପ୍ରେମଭରା

ରୂପ ଏ କି ଚିତ୍ତ-ଚୋରା

ମନେ ମନେ ମନପୂରା

ମୃଦୁହାସ ଆଖି-ଠରା—୩

ଗୋପାଳ-ବାଳକ-ଗୋଠେ

ଗୋପ-ବୃନ୍ଦାବନ-ପୀଠେ

ରାମକୃଷ୍ଣ-ନାମେ ବାଜେ

ଜୟ ଭେରୀ ଜୟ ନାଗରା—୪

[ସ୍ୱର—ଧାଁକ ଦଏ ପ୍ରାଣେର ପାଖୀ]

—କି ସୁନ୍ଦର—

ଗଗନ କ
ତବ ତେଜେ ସ୍ୱଜେ
ବ୍ରଜ-ମୋହନ ଗୋ !
ଅଲୋକ ଏ
ମାଧୁରୀ ନକୁଞ୍ଜେ
ବ୍ରଜ-ମୋହନ ଗୋ—୦

ଦେଖ ଗୋ ସଜନ
କ ରଙ୍ଗେ ଏ ରଜନୀ
ନଶାମଣି-ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରେମେ ମତ୍ତେ
ବ୍ରଜ ମୋହନ ଗୋ—୧

ପ୍ରେମେ-ଅଶେ ପ୍ରେମିକା
ଲଭ, ଅଭ ଅଭ ସାଧକା
ମିଳନ-ଆନନ୍ଦ
ସୁଖ ପାଜେ
ବ୍ରଜ ମୋହନ ଗୋ—୨

[ସ୍ୱର—କାହାଲାଗି ହେଉ ମନ ବାଇ ରେ]

ଷାଣା—

—ନୂପୁର ବାଜେ—

ଦେଖ ଅଙ୍ଗ

ରସରଙ୍ଗ

ଶ୍ୟାମ ନଟବର ବେଶ

ଦେଖ ରେ—ଦେଖ ଅଙ୍ଗ—

[ଦେଖ] ଦେଖ ନା ସତେ କେଡ଼େ

ରଙ୍ଗେ ନାଚୁଛି

ରୁଣୁଝୁଣୁ ରୁଣୁଝୁଣୁ

ନୂପୁର ବାଜୁଛି

ନୀଳଜଳେ କଳା ନାଗ ଦଳୁଛି

ସୁନ୍ଦର ବ୍ରଜ-ପୁର-

ପ୍ରେମିକ-ବର-

ସୁଧା-ବଂଶୀ-ଅଧର—ଦେଖ ଦେଖ—

[ଧୀରେ] ଧୀରେ ଅଧୀରେ

ମଧୁରେ ହସୁଛି

ଗୋଟି ଗୋଟି ମୁକୁତା

ଖସି ପଡ଼ୁଛି

ଥରେ ଥରେ ଥର ଅକ୍ଷି ଠାରୁଛି

ଚଞ୍ଚଳ-ଶତଦଳ-

ସୁରୁ ଗୃହାଁଣି

କେଡ଼େ ଶୋଭା ଦିଶୁଛି—ବାରେ ଦେଖ—

[ସ୍ୱର—ଭୈରବୀ-ତାଳ—ଅଦ୍ଧ]

—ଉଚିତ କି ?—

ଉଚିତ କି—
ଏ ନଶ୍ୱର ଦେହ ବନ୍ଧ
ଉଚିତ କି—
ଏ ନଶ୍ୱର
ବିରହିଣୀ ନାସ୍ତି, ପ୍ରଭୁ ଏ
ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର—ଧ୍ରୁ—
ଦୂରେ ନିଶାକର ଝୁରେ ବସି ତାର
କୁମୁଦିନୀ-ହୃଦ-ହାର
[ଦେଖ] ମଧୁ ପ୍ରେମଭରା ନବ ପୁଷ୍ପ ଦୋଳେ
ମଧୁପ କରେ ବିହାର —୧
ଘନ କୋଳେ ଯେବେ ଖେଳେ କୁତୂହଳେ
ଚଞ୍ଚଳ ଚପଳା-ହାର
[ସେହି] ପ୍ରେମମୟ-ଆଭା ଅତୁଳ ଶୋଭା, କା-
ପରାଣ ନ ନିଏ ଧାର —୨
ପ୍ରେମର ପିପାସା ପ୍ରେମ-ରସ-ନିଶା
ସୁଖ-ସଉରଭ-ସାର
ଚିର-ପ୍ରେମମୟ ସାରା ଏ ଭୁବନ
ଅଜଣା ଅବା କାହାର

[ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀଭୈରବୀ;—ରୂପକ]

—※—

ମୀଣା—

—ଶଶୀ—

ହସି କେତେ
ଅଲୋକ-ଦା'ରେ ଶଶୀ
ହୃଦୟ-ଦୁଃଖ ହରେ—
ଆକାଶ-କୋଲେ
ଦୋଲେ ବସି
ସୁଧା—ସଲିଲ୍ ଢାଳେ
ଖସି ଖସି
(ଏତ) ପ୍ରେମ-ଭାବ
ପରକାଶି
(ନବ) ଭସା'ଇ
ସୁଖ-ସାଗରେ —୧—

(ଏକ) ଅବନୀ-ଭୂଷଣ୍
ନେତ୍ର-ଲୋଭା
(ଶିରେ) ଶୋଭେ ଶତ ଶତ
ଫୁଲ-ଗନ୍ଧା
ଶରତ-ସୁରମ୍ୟ-ପ୍ରଭା
ମୋହେ ମନ ପ୍ରେମ-ଭରେ —୨—

[ସ୍ୱର—କାଣି ଯେତେ କୋହ୍ମନ୍ସାରେ]

—ଭାବନା କି ?—

ଆଉ ଭାବ ନା
ଭାବ ନା
ମନେ—
ବେଦନା ଭୋଗ ନା
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ନାହିଁ ତୋର
ସୁଖ-ସୁଲଭ-ବାସନା—ଧ୍ରୁବ

ରସ-ପ୍ରବୀଣା ସୁମନା,
ପ୍ରେମ-ପୀୟୂଷ-ବଚନା,
କହ ଅଧୁନା ନବୀନା
ତୋର କେଉଁ ଗୁଣ ଊଣା—୧

ଝୁରୁ ରୂପ-ଶିରୁ ତୋର
କେତେ ସୁର-ବର, ନର
ଧ୍ୟାନେ ରତ ନିରନ୍ତର
କରୁ ପ୍ରଣୟ କାମନା—୨

ପ୍ରେମ-ଅନୁରାଗ-ଭାବ
ଯା'ର ଥିବ ଅନୁଭବ
ତାର କି ହେବ ଅଭାବ
କର କି ହେତୁ ଶୋଚନା—୩

[ରାଗ—କେଦାର, ତାଳ—ଝୁଲା]

—ବାତ୍ସଲ୍ୟ—

ଆ—ଅ,
ବନମାଳ
ମୋର ଧନମାଳ
ବାପ ଶ୍ୟାମଘନ ରେ
ରଙ୍କ-ରତନ
ନୟନ-ସଙ୍ଖାଳ
ମୋ ଜୀବ—
ଜୀବନ ରେ—ଧୋ—
ଦଣ୍ଡେ ନ ଦେଖିଲେ
'ବାପ' 'ବାପ' ବୋଲି
ନ ରହେ ମୋ ମନରେ
(ଢୋଉ)
ଗୋଠରୁ ଆସିବା-
ପଥକୁ-ଅନାଇଁ
ଜଗେ ମୋ
ମୋହନ ରେ—୧
ଦାଣ୍ଡରୁ ଆସିଲେ
ଦୁଆର-ମୁହଁରୁ
ଧଏ ମୁଁ
ଚୁମ୍ବନ ରେ
ବଞ୍ଚି ନ ପାରଇ
ନ ଦେଖିଲେ ଆହା
ମୂର୍ତ୍ତିଁବ
ଜୀବନରେ—୨

[ରାଗ—ନାଥନାମକ୍ରିୟା; ତାଳ—ରୂପକ]

— କାନ୍ଦନା ମାଁ —

ଏଡ଼େ ଅଝଟିଲେ
କାନ୍ଦନା ମାଁ
ତୋର କୃଷ୍ଣେ କଷ୍ଟ ଦଅ ନା
ସୁଖ-ସାଦରେ ଦୁଃଖ-ବିଷାଦରେ ଜାଣୁନୁ
ଖାଇଁ (ଧାଇଁ) ଧାଉ ବୁଦ୍ଧା ନା —୨—
କେବେ ସାଜ-ସଜାରେ
ମଥୁରାର ବଜାରେ
ଜୟ-ବାଜା-ବଜାଏ, କଂସ ରାଜ
କଂସରାଜ-ପୁରେ ଗୃହ—
ମରେଁ ଗୃହ ଯିବା ଆଜ
ଅନ୍ଧ ଫୁଲରେ
କେଡ଼େ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେ ଦଳରେ
ଦେଖ ମୋ (ଦ୍ୱାର) ଭଲେ ଅନା—୧—
କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଥରେ
ଡାକ ପ୍ରେମଭରେ
ଧର, ଧର ମାଁ,—ଧର ମୋତେ କୋଳେ—
ଧର କୋଳେ ଆଦରେ ମାଁ
ନୀଳମଣି ବୋଲି ଥରେ
ବେଗେ ଦେ ମାଁ—ଦେ, ସର-ଛାକର-ଲବଣୀ
(ମନ) ତେଜ ବୃଥା ଭାବନା —୨—
[ରାଗ—ସାରଙ୍ଗ;—ତାଳ—ଆଦ]

ଖଣା—

—ନାଚ—

ଆଜ—

ହୃଦୟେ

ହୃଦୟେ

ପ୍ରଭୁ,

ଏ ମଧୁ-ମିଳନେ—

ପ୍ରେମ-ପୀୟୂଷ ବହୁଛି ଧାର ଧାର—

ତବ ଚରଣ-ପୂଜନେ ଆଜ—

ଆସିଛୁ ଆନନ୍ଦେ ପ୍ରଭୁ

ଘେନ ଆମ୍ଭ ଅନୁରାଗ-ହାର—ଧ୍ରୁ—

ପୂର୍ବ ଉଠେ ତରଙ୍ଗରେ

ବିଜୟ-ହରଷେ ତବ

ଥରୁଛି ଅବନୀ ଥର ହର—

ଆଜ କଲ୍ଲୋଳିନୀ-ସଙ୍ଗେ ମିଳି

ବନ-ସମୀରଣ ବହେ

ବାଜେ ଜୟ-ଗୀତର ଝଙ୍କାର—୧—

କୋଟି-ରତ୍ନମୟ ଏହି

ଶୋଭା-ସିଂହାସନ-ସମ

ଅଛି ଅବା ସମ୍ପଦ କାହାର—

ଆଜ ଘନ-କୋଳେ ତାରା ବଧୂ

ନାଚୁଛନ୍ତି ହେରି ତବ

ମୋହନ-ମହିମା ତୁ ଅପାର—୨—

[ରାଗ—ଝିଂଝୋଟି; ତାଳ—ଆଦ]

—ଆହା ସେ—

ଆହା ସେ
ଶଶୀ
ହସି
ହୃଦପଲଙ୍କେ ବସି
ଚୋ'ଷିବ କି
ସୁଖେ
ଏ ନିଶି—

ପ୍ରେମ-ସାଗରେ ଝାସି
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା-ତରଙ୍ଗେ ଦଶି
ରଙ୍ଗେ ରସିବ
ସଙ୍ଗେ
ଅସି—

ଚମକ୍ ଚଞ୍ଚଳେ
ନିମିଷକ ପାଇଁ
ଅଜଣା ଅନନ୍ଦେ
ଥରେ
ଦେବ
ମୁଁ ଅନାଇଁ

ପ୍ରେମ-ଆଲିଙ୍ଗନେ ଯିବ
ସୁଖ-ଜଳେ ଭାସି —

[ସ୍ୱର—କାହ୍ନା ଜୀବନ ଧନ ବୃନ୍ଦାବନ ପ୍ରାଣ]

ଖାଣା—

—ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା—

ଆଜ
ପ୍ରାଚୀ-ଗଗନେ ଗୋ
ନାଚ ଭାସେ ଶଶୀଟି—
ସାଜ ସାଜ ସାଜ-ସଜ୍ଜା-ରଙ୍ଗେ ହସି ହସିଟି—
ରାଶି ରାଶି ପ୍ରୀତି-ସୁଧା
ଢାଳୁଛି ବରଷିଟି
ଗୋଟି ଗୋଟି ତାରା କୋଠୀ—
ଚୋରା ଲୁଚି ହସିଟି —୧
ଡାଳେ ଡାଳେ ଗୀତ ଗାଏ
ଚକୋରାଳୀ ବସିଟି
କୁଞ୍ଜ-ବନେ ଭୃଙ୍ଗ ଭ୍ରମେ
ଫୁଲେ ଫୁଲେ ରହିଟି —୨
ଗୁହୁଁ ଗୁହୁଁ କାଳ-ମେଘ
ଯୋଚିଲାଣି ଗ୍ରାସିଟି
ବିରହଣୀ କୁମୁଦିନୀ
ଯିବ ଡୁବି ଭାସିଟି —୩
ଲୀଳାମୟ ମୋହନ ହେ
ଡାକେ ତବ ଦାସୀଟି
ଥାଉ ଥାଉ ଛାର ପ୍ରାଣ
ହଅ ଦେଖା ଆସିଟି —୪

[ସ୍ୱର—କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଆଖି ପାଣି ଆଖି କୋଣେ]

—ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଗାନ—

ମଦନ ମୋହନ ସିଂହ ରାଜନ ! ଜନ୍ମ-ଦିବସେ ତବ ଯେ ଅଜ

[ଧ୍ରୁ।] ଧର୍ମ-ଧାରଣା, କର୍ମ-ଚେତନ,—ହେଉ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୃଦୟ ସାଜ

୧—ଶଙ୍ଖ ଭ୍ରମର ପଦରେ ଗାନ୍ତ, ମିଷ୍ଟ-ସ୍ୱରରେ ଦଧିମନ୍ତ

ଜାଗ୍ରତ କରେ ଯୋଧ ସକଳ, ତବ ଏ ହୃଦୟ-ବାଦ୍ୟ ବାଜ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଉ ଅନପାୟିନୀ, ବାଣୀ ତବ ବରଦାୟିନୀ

ସୁଗନ୍ଧ ତବ ଋଦ୍ଧି-ବୃଦ୍ଧି-ଭୁକ୍ତି-ମୁକ୍ତି-ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତି-ସଜା—୨

୩—ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖାଲି କ୍ଷୀର-ସାଗରେ, ଜନ୍ମ ଏତ ଯେ ବ୍ୟୋମ-ଭୂଗରେ

[ଅନ୍ତ] ଯେତେ ରତ୍ନ ଖଣି ସାର ଅଗରେ, ବର୍ଷି ଆଶିଷ କରନ୍ତେ ଲର୍ଜ

ପ୍ରଜାଗଣ ତବ ନନ୍ଦନ ସମ, ଧରଣୀ-ରାଣୀର ହେ ଅବତଂସ !

ସଦାଚାରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେ ତବ, ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ଯେ କୀର୍ତ୍ତିରାଜ—୪

୫—ଦେବ-ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଅଚଳା ଭକ୍ତି, ଆଶ୍ରିତ ଜନରେ ଅନୁରକ୍ତି,

ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଲାଗି ହେ ସ୍ନିଗ୍ଧି, ଦେଖି ପର ଦମ୍ଭ ଯାଉଛି ଲାଜ

ମଦନ ମୋହନ ସିଂହ ରାଜନ, କର୍ତ୍ତି ହେ ତବ କୁସୁମ-ଗୁଚ୍ଛ

ଉଠାଇ ଉଚ୍ଚ ଫୁଲର ଗୁଚ୍ଛ, ଖଣ୍ଡୁଛୁ ଝରେ ସବୁରେ ଲୁଚ୍ଛ—୬

୭—ଭରତ-ଧରରେ ରଖିଛୁ ଆଜି, କୃଷ୍ଣସିଂହ-ବଂଶେ ଯେ ବଣ

[ଅନ୍ତ] ସିନ୍ଧୁ-ବେଳେ ଯେ ଉତ୍କର୍ଷି ଉଠେ, ତବ ମୁଖେନ୍ଦୁ-ଲୋକନେ ଗର୍ଜି

[ସ୍ୱର—ଭୈରବ ଖମାଜ, ତାଳ—ରୂପକ]

—ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦିବସେ:—ଧରାକୋଟ—

୪।୧୦।୧୯୨୭

ଷାଁଶା —

— ସାଜେ ନା —

ଏଯେ ଶିଶିର-ସନ୍ଧ୍ୟା;—ସା'ଜେ ନା
ତବ ମୁଖ-ଚନ୍ଦ୍ରେନ୍ଦୁ ରା'ଜେ ନା
ତାହିଁ,—ଶରତର ଶିତ ସନ୍ଧ୍ୟାର ସେଠୁ
ସଂମ୍ବାଦ କା଼ନେ ବା'ଜେ ନା
ନବ—ଜ୍ୟୋ'ସ୍ନା-କରଣେ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ
ଥାନ୍ତୁ ଘନ ଛନିଷ ଗୋ ସ୍ବା'ଜେ ନା—୦—

ଯଦ୍ଦ ମଧୁ-ପରିମଳ ଦା'ନେ
ମଞ୍ଜୁ, ଅପେ ତବ ହୃଦ ଯା'ଚେ
(ସେଥୁ) ମଳୟର ମୃଦୁ କମ୍ପନ ଦେନ
ସ୍ବପ୍ନ ବାସନା ବା'ଜେ ମାଁ—୧

ଯାଉଛୁ ସେ ଦନ, ଯାଉଛୁ ସେ ମନ,
ଗୁନର ଯାଉ ସବୁ ସମ୍ମୋହନ
(ତାର) ସ୍ମୃତିକ୍ଷ ମାତର ସ୍ନେହେ ଜର ଜର
ରହୁଛୁ ଲଳତ-ସ୍ବା'ଜେ ମାଁ—୨

ଧରୁ ତାହିଁ ତରୁ ନବ କଟଳୟ,
ଜଡ଼ତା ଭେଦ ଗୋ ନ ପାରେ ମଳୟ,
ଜଡ଼ ବାହୁ-ବନ୍ଧେ ଜଡ଼ି ସନ୍ଧ୍ୟା-ସୁଖ
ଚୁହିଁବାକୁ ମୁଖ ମା'ଜେ ନା—୩

[ସ୍ବର—ଦାଦ୍ରା; ତାଳ—ଝୁଲା]

—ବାଜ ରେ ମୁରଲୀ—

ଆ'ଜ

ବାଜ—

ବାଜରେ

ମୁରଲୀ,

ପ୍ରେମ ତାନେ

ଫୁଲ—

ଝୁର ଝୁର ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ

କ ମ୍ପ ଇ ଦୋ ହ ଲ —ଧ୍ରୁ—

ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ଦେହେ

ଶ୍ରାନ୍ତ ତେଣୁ ତୋର ସ୍ନେହେ,

ଅନାଇଁ ନିକୁଞ୍ଜ-ଗୃହେ

ନିରାଶରେ ମଳ (ନାଥ) —୧

କଣା ତୋର ସେ ମୋହନ-

ବଦନ-ସୁଖଦ-ଧନ

ଅଭାଗିନୀର ଜୀବନ

ନ'ଯା ନ'ଯା ଭୁଲି (ଆଉ) —୨

ନୀରବେ ହବା ଶର୍ବରୀ

ତୋ ପଦକୁ ଅନୁସରି

ବିରହ-ବିଷାଦେ ସରି

ଶରଣ ମୁଁ ଗଲି (ତୋରେ) —୩

[ସ୍ୱର—କାଲ ହଲ·କାଲ ଆମାର ସହି]

ମୀଣା—

—ଭଜନ-ନାଚ—

ବୋଲ ଜୟ ଜୟ ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ହରେ ବୋଲ ରେ
ରାମ୍ ହରେ ରାମ୍ ହରେ ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ବୋଲ ରେ —ଧ୍ରୁ —

କମଳ-ନୟନ ରାମ ଭକ୍ତ-ହୃଦ-ବନ୍ଧୁ
ଦୁଷ୍ଟ-ଗରବ-ଭଞ୍ଜନ ଦୀନ-ଦୟା ସିନ୍ଧୁ
ନୀଳ-ମୁଖ-ଚନ୍ଦ୍ର ଅହା ଦିଶେ କେଡେ ମନୋରମ
ନୟନ-ରଞ୍ଜନ
ପ୍ରେମେ ପରସନ୍ନ
ମୁହିଁ ନୋହିବ କା'ମନ ଛନ ଛନ-- —୧

ଜୀବନେ ମରଣେ ଭଜ ରାମ-ନାମ ସାର
ଶୟନେ ସପନେ ମନେ ଚେତ ବାରମ୍ବାର
ସମ୍ପଦେ ବିପଦେ ଭଜ ରାମ-ନାମ ନିରନ୍ତର
ଏହୁ ସୁମଧୁର
ରୂପ କି ସୁନ୍ଦର
ଭାବ-ନେତ୍ରେ ଧର ଅନ୍ତର ପୂର —୨

ନହେ ଜ୍ଞାନବୃଦ୍ଧି ଏହୁ ମାୟାର ସଂସାର
ପିତା ମାତା ବନ୍ଧୁ କେହୁ ନୁହେଁତ କାହାର
'ମୋର' ବୋଲି ଭାବନାହିଁ ଧନ ଜନ ଯଉବନ
ଭଜ ସତ-ନାମ
ତେଜି ମୋହ କାମ
ଅନ୍ତେ ଲଭ ଶାନ୍ତିମୟ ସ୍ୱର୍ଗ-ଧାମ —୩

[ରାଗ—ବେହାଗ; ତାଳ—ରୂପକ]

—ମୋହନ ବେଣୁ—

ମଧୁରେ ମଧୁରେ
ମୋହନ-ବେଣୁ
ବାଜେ କପଟ ସଂଜେ
ସମୀରେ ଧମୀରେ ଧୀରେ ବହେ ଗୋ
ଯମୁନା-ତଟ-ନିକୁଞ୍ଜେ ।।—

ସୁମନେ ସୁମନେ
ସୁମନ-ବାସ
ମହକ ଉଠେ ହରଷେ,
ପଲକେ ପଲକେ
ପଲ୍ଲବ-ଚମ୍ପୁ
ଶିହରି ଝୁଲେ ଅବେଗେ—୧—

ଲଳିତେ ! ଲଳିତେ
ଲଳିତେ ବେଣୁ
ମନ୍ତ୍ର କନାଦେ ଗାଏ,
କରତେ ଢାଳିତେ
ଚନ୍ଦ୍ରେ ସୁଧା
ସୁଧା-ରସିକ-ସ୍ୱାଏ—୨—

[ସ୍ୱରଃ— ଯଖନ ସଘନ ଗଗନ ଗରଜେ]

ବୀଣା —

ଆବେଶେ—

ଆହା ଏ ବ୍ରଜ-କୁଞ୍ଜ-ବନ
ଦଶୁଛ କେଡ଼େ ଶୋଭିବନ——ଧ୍ରୁ

ପତ୍ର-ପୁଷ୍ପ-ଭରା
ଲତା ମନୋହରା,
ଗୁଛ-ଶାଖା-ଧରା,
କୁଞ୍ଜ-ଶିରେ ଝରା,
ଫୁଲ-ରେଣୁ-ଉଡ଼ୁଥିବା ମଧୁପ-ଗୁଞ୍ଜନ——୧

ସୁଗନ୍ଧ ଶୀତଳ
ତରୁ-ଛାୟା-ତଳ,
ଶ୍ୟାମଳ କୋମଳ
ନବ ଦୂର୍ବାଦଳ,
ମୟୂର-ମୟୂରୀ-ଖେଳ ମାନସ-ରଞ୍ଜନ——୨

ନିର୍ଝରଣୀ-ଝର
ଝରେ ଝର ଝର,
ସମୀରେ ପତର
ଥରେ ଥର ଥର,
ଶୁଭେ ଅହା ସୁମଧୁର ପିକ-କଣ୍ଠ-ସ୍ୱନ——୩

[ସ୍ୱର:— ପ୍ରେମ ଜାଣେ କି ଦାନ ରାତି]

ବୀଣା—

—କୀର୍ତ୍ତି—

ଦୀନ-ବିପଦ-ଭଞ୍ଜନ, ଭବ—
ଦୁଷ୍ଟ-ଗରବ-ଗଞ୍ଜନ, ହର,—
ଜାନକୀ-ନୟନ-ଅଞ୍ଜନ—ଧ୍ରୁ—

ଅମୃତ-ସ୍ମିତ-ସେଚନ, ସଜ—
ପଙ୍କଜ-ଦଳ-ଲୋଚନ
ମୁନିଜନ-ମନ-ମୋହନ, ନବ—
ନୀଳ-ଜଳଦ-ଶୋଭନ ୧—

ବାଲୀ-ବଳ-ମର୍ଦ୍ଦନ, ପ୍ରଭୁ,—
ଅଗତି-ପତିତ-ପାବନ;
ଭକତ-ବିପଦ-ନାଶନ, ସୁର—
ନର-କିନ୍ନର-ପାଳନ ୨—

ଭୁବନ-ମନ-ବିମୋହନ, ବନ—
କୁସୁମ-ମାଳ-ଭୂଷଣ
ସୀତା-ହୃଦ-ଚନ୍ଦନ, ଘେନ,—
ସତ୍ୟର ଶତ-ବନ୍ଦନ ୩—

[କଲ୍ୟାଣୀ-ରାଗ;—ରୂପକ-ତାଳ]

—କୀର୍ତ୍ତନ—

କର କୀର୍ତ୍ତନ
ମନରେ ମନ,
ବୃନ୍ଦା-ବନ-ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ନର-ଜନ୍ମର ମର-ବନ୍ଧନ-
ଡର ନାହିଁ ତ ତୋହର—ଧ୍ରୁ—

ଦେଖ ବ୍ରଜ-ରାଜ-ରସିକ
ଅଙ୍ଗନକୁ ଆସ
ଚେତ ସକଳ ବନ୍ଧ-ବିଶେଷ
ଭଜ ଚିଦ୍‌ବର-ଧାମ —୧

ଧ୍ୟାନରେ ଯନ୍ତ୍ର ଜପ ଭୁଞ୍ଜ
ଧାମ-ଧନ କୁ ଦେହ
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର-ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର
ପ୍ରେମରେ କୃଷ୍ଣ ଗାଅ —୨

ଚନ୍ଦ୍ର ଜଳ ଜନ୍ମରେ ତୋର
ଅନ୍ତର-ମନ୍ତ୍ର-ଦାସ୍ୟ
ସଙ୍ଗ-ମନରେ ଜନ୍ମ ଦୁଃଖ-
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ-ପଦ-ରଚାଇ

[ସ୍ୱରː— ଭଜ ମାନସ ଶ୍ରୀକେଶ]

—ଆହା—

ଆହା ଏ ରସମୟ ସମୟ
ଚଉଦିଗେଁ ବହେ ମୃଦୁ ମନ୍ଦ ମଳୟ—

ଭ୍ର'ମର କରେ ଝଙ୍କାର
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ସ୍ୱନେ ମଧୁର
ଚହଟୁଛି ଫୁଲ ବାସ ହ'ର ହୃଦୟ— ୧ —

ଶୁଭୁଛି ବିହଙ୍ଗ-ବାଣୀ
ହସି ହସି କୁମୁଦ-ରାଣୀ
ଅଡ଼େ ଦେଖି ତାରା-ନାଥେ ହୁ'ଏ ଅଥୟ— ୩ —

ବା'ଜୁଛି ସରଗ-ବୀଣା
କିନ୍ନରୀ-ମାନସ-ଲୀଣା
ନା'ଚଇ ଅନୁରାଗେ ନବ କିଶଳୟ — ୪ —

ନ'ୟନ ବହୁଛି ବନ
ଛନ ଛନ ହୁଏ ଗୋ ମନ
ଖେଳେ କି ପୁଲକ-ଢେଉ ପ୍ରେମେ ଅଥୟ— ୫ —

[ଖେମଟା — ରାଗ;— ଆଠତାଳ]

ଷାଣା—

—କମିକ୍ ନାଚ—

କେଡ଼େ ନିଃଶବଦ
ଏଡ଼େ ବଡ଼
ଗଡ଼-ଦାଣ୍ଡଟା
(ଦଣେ)   ବନ୍ଦ ଅଛି
ଲୋକ ବାକ
ଧାଇଁ—ଧପଡ଼ଟା—୦—
ଦୂରେ ଡାକେ ମୋଟର-ଗାଡ଼ି
'ପଁା—ପଁା—ପଁା'
ଗୁଡ଼ିଆ-ଘର-ବୁଢ଼ି, ଖାସେ
'ଖାଁ—ଖାଁ—ଖାଁ'
କାବେ ପଡ଼େ ଛୁଅପ-ଘଡ଼ି
ଘଡ଼—ଘଡ଼—ଟା—୧—
ମାଘ ପବନ କୋଉଁଠି ନାହିଁ
ସାରା ସଡ଼କ ଟା
ଲଙ୍ଗା-ଗଛଡ଼-କୁଅଁରେ ଶୁଭେ
ଫିଚା-ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ା ଟା
ପଡ଼ି ଘଲାଣି ନଅର ଘଣ୍ଟ
ଝଙ୍କାର!—୨—

[ସ୍ୱର— ସିନ୍ଧୁ ଖମାଚ୍— ଝୁଲ୍ ତାଳ]

—ଜାଗ—

ଜାଗ ରେ ଜାଗ ରେ ଜାଗ
ଉତ୍କଳ-ସନ୍ତାନ
ନୀଳାଚଳ-ଚୂଳେ ଦେଖ
ବିଜୟ-କେତନ —ଧ୍ରୁ—

ଭ୍ରାତୃ-ପ୍ରେମ ଚେତନା ପାଇ
ଉଠ ମାତି ଆନନ୍ଦେ ଧାଇ
ହେବା ଅମ୍ଭେ ଏକ ସାଥି
ଆସିଛି ରେ ଦିନ —୧

କେତେ ଦିନ ଯାଏ ରେ ଆଉ
ନିଜ ନିଜ ଅଲଗା-ଦାଉ
ଥିବା ସବୁ ଭାଇ ଭାଇ
ହୋଇ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ —୨

ଭୁଲିଛ ରେ ପୂରୁବ ଖ୍ୟାତି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି
କୋଟିଏ ସନ୍ତାନ ଯା'ର
ସା'ର ବଳୀୟାନ —୩

ଜଗନ୍ନାଥ ଭରସା କରି
ମାଆ ନାମ ଗାଅ ରେ ଝୁରି
ବାଜ ଉଠୁ କୋଟୀ କଣ୍ଠ
ମିଳି ଏକ ତାନ —୪

[ସ୍ୱର:— ଜାଗ ରେ ଜାଗ ରେ ଜାଗ ପାହନ୍ତାଣି ରାତି]

ଘଣା—

—ଆହା !—

ଅମର ଏ ଓଡ଼ିଆର ଜନମ-ମା ଏ
ଧୂଳି ଅବା ଅଛି ବଣ-ଜୀବନ ଦେ —
ଅନନ୍ତ ସେ କୀର୍ତ୍ତି-ହାର
ଗାଳେ ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତର
ତାର ଜୟ-ଗୀତ ଯା'ର
ଉଲ୍ଲସ: ଗାଏ—ରେ—
କନକ-ଭୂଷଣେ ଯାର ପୂରନ୍ତି ଦେହ
ଦେବ-କଣ୍ଠେ ଅବା ଅଛି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଲୁହ
ସ୍ୱରଗ ସୁଷମା ପୂରୁ
ଅମର ଷଣ୍ଡାଦ ଗୀତ
ଧାର ନବ ଗାହବନ ଭାଙ୍ଗିନ୍ତୁ ତଦେ—୧
ଅଛି ସେହି ଗିରି ନଦୀ ବନ କାନନ
ଅଛି ସେହି ଗଡ଼ ପଡ଼ି ପ୍ରାନ୍ତର ଘନ
ଅଛି ସେହି ଡାଳ ଘଣ୍ଟୀ
ଅଛି ସେହି ଶୋଭା ଭୂମି
କହାଁ ଦାନ ଜାଗରଣ ଓଡ଼ିଆ ପୁଣେ—୨
ପଲ୍ଲି-ତରୁ-ପଲ୍ଲବେ ସେ ପୂର୍ବ ସ୍ମୃତି
ଚାହୁଁଛି ସନ୍ଧ୍ୟା ଗାଣ ପବନେ ମିଶି
ପଲ୍ଲି-ବୃନ୍ଦ, ସୀମନ୍ତିନୀ
ପଲ୍ଲି-ବାଳ-ବନୋଦିନୀ
କି ଉଦାସର ପ୍ରାଣେ ଅଛନ୍ତି ମୋହେ—୩
[ସ୍ୱର:— ସଙ୍ଗିନୀ ସୋ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ହୃଦ ଆସନେ]

—ମରମେ ମରେ—

[କପାଁ] ମରମେ ମରମେ ମ'ରେ
[ସେଇ] ସପନ, ସେନେହ, ଧରମ, ଧିଆନ
ସରମେ ମନୁ ଗୋ ସ'ରେ—ଧ୍ରୁ—

ପରାଣେ ହୁଏ ପରତେ
[ସଖା] ସରଗ-ସରାଗ ସତେ
ସରସର ଥୁଆ ପୀରତି ପରାଗ
ପରାଣ-ପବନ-ଭ'ରେ
ମରମେ ମରମେ ମ'ରେ—୧

[ମୋର] କାମନା-କନକ-କୁଞ୍ଜ
[ସେଇ] ସୋହାଗ-ସରସୀ-କଞ୍ଜ
ନବ ଆଶା-ଉଷା-ଅରୁଣ-କିରଣେ
ଫୁଟିବ କି ଅଧ ଥ'ରେ
ମରମେ ମରମେ ମ'ରେ—୨

[ମୁଁ] କେତେ ତ ବାନ୍ଧିଲି ଟାଣ
[ସତେ] ଭୁଲି ଯିବି ତବ ଗାନ
[ତେବେ] ସଂସାରର ଶତ ବାଧାବନ୍ଧ ଭେଦ
ତବ ସ୍ମୃତି-ଧାର ଝ'ରେ
ମରମେ ମରମେ ମ'ରେ ୩

[ସ୍ୱର:— ହେଲା କି ମନୁ ପାସୋର —ରୂପକ ତାଳ]

ଘାଣା —

—ଡୁବିବ ଟି—

ପର-ନାରୀ-ଶ୍ରେଷ୍ଠ—
ପରାଣ-ପିପାସା
ନିମିଷେ ତୃପତ ନୋହିବ ଟି
        ପାପର ଡଙ୍ଗା ଟି
        ମାଲ ମତା ଧରି
                ଝାମ୍ପ ଦେଇ ଦନେ ଡୁବିବ ଟି—ଧ୍ରୁ—

ପର-ଧନ-ହରା କଳଙ୍କ-ପସରା
        ବେଦନା-ଉର୍ମିମ ବାଢ଼ିବ ଟି
ଧିରେ ଧିରେ ଫୁଟୁ ଶତ ଛାଡ଼ ପାଠି
        ଜୀବନର ଦୀପ ଲିଭିବ ଟି—୧

ସଦା ଅବଶର ସୁଖ ଲାଳସାରେ
        ହାତ ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବ ଟି
ନିଜ ଦର୍ପ କଷି କାଳରୂପୀ ଅସି
        ଅଙ୍ଗ ଚିରି ଚିରି କାଟିବ ଟି—୨

କୋଟି ମୃତ ପିଣ୍ଡ ଗୋଟି ଗୋଟି ପଡ଼ି
        ମାଟିରେ ମାଟି ଲେଉଟିବ ଟି
ଶିଖା-ଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଲଙ୍କା
        ଅତୀତ-ଗରଭେ ଲୋଟିବ ଟି—୩

[ସ୍ୱର:— ମନା କଲେ ଯେବେ ଭୁଲିବ ନା ସବେ]

ବୀଣା—

—କାହିଁ—

ଉତ୍କଳୀୟ ଭ୍ରାତୃଗଣ
କାହିଁ ତୁମ୍ଭ ଭ୍ରାତୃ-ପଣ—ଧ୍ରୁ—
ଭାଇ ଭାଇ
ମଧ୍ୟେ ଭେଦ
ଭାଇ ଭାଇରେ ବିବାଦ
ଭାଇ ଭାଇରେ
ଏ ଖେଦ
ଭାବିଲେ କେତେ କଷଣ—୧

ଜାତି ପ୍ରତି
ଅପମାନ
ତେଜ ଯା କଲଦେ ଧ୍ୟାନ
କାହିଁ ଆମ୍ଭ
ନୀତି-ଜ୍ଞାନ
ପ୍ରେମ ମାନ୍ୟ ଆଚରଣ—୨

ଦ୍ୱେଷ, ହିଂସା
ପରସ୍ପରେ
ଛାଡ଼ି ଦେଶ-ଶ୍ରୀ-ସାଧନ
ରହିବା ଧର
ଜୀବନ
ଶ୍ରେୟ କି ଶୀଘ୍ର ମରଣ—୩

[ସ୍ୱର:— ସନ୍ଧ୍ୟା-ସମୟ-ମାଧୁରୀ]

ବୀଣା—

—ନାଚ—

ତରୁ ତଳେ ବସି ପିକ-ମୋହନୀଙ୍କ
କ ଗୀତ ଲୋ ଆଜି ଗାଉଛି
ପ୍ରେମ-ଧନେ ଭୁଲି ମଧୁ-ରାଣୀଟି ଲୋ
ଝୁଲି ଝୁଲି ଫୁଲି ଯାଉଛି—ଧ୍ରୁ—

ସ୍ନେହ-ଝୁଲ ଧରି ଲତିଟି ଲୋ କର ସିଞ୍ଚ ଦେଉଛି
ପୀରତି-ମୋହରେ କମଳିନୀଟି ଚମକ ହସୁଛି
ଗଗନକୁ ହେରୁଛି—ଠାରୁଛି
ଘନ ଘନ ହସୁଛି—ଭାସୁଛି—୧—

ସମୀରେ ସମୀରେ ସୁଧା-ଝର-ଧାର ଧୀରେ ବହୁଛି
ମାଲତୀ ମଲ୍ଲୀ ତରୁଣ ଚମ୍ପା ଚହଟି ଆସୁଛି
କେତେ ଫୁଲ ଫୁଟିଛି—ବାସୁଛି
ଅଳି ଖେଳ ବୁଲୁଛି—ଦୋଳୁଛି—୨—

ଫୁଲ-ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧି ଧରା ସୁନ୍ଦରୀ ଲୋ ଫୁଲ ତୋଳୁଛି
ଛନ ଛନ ହୋଇ ଶୋଭା-ଭଣ୍ଡାରଟି ଖୋଲି ଖେଳୁଛି
ସିନ୍ଧୁ-ତଟେ ବସୁଛି—ବନ୍ଦୁଛି
ଦରପଣ ଦେଖୁଛି—ଭାବୁଛି—୩—

[ସ୍ୱର:— ଘନକୋଳେ ବସି ଶାରଦ ଶଶୀଟି]

—ଅଞ୍ଜଳି—

ବଂଶୀ-ବଦନ ହେ ନନ୍ଦ-ନନ୍ଦନ
ଗୋବିନ୍ଦ, ମଦନ-ମୋହନ,
ମାଧବ, ମୁକୁନ୍ଦ, ପରମ ଆନନ୍ଦ
ଶ୍ରୀରାଧା-ହୃଦୟ-ଚନ୍ଦନ ॥

ଜୟ ବୃନ୍ଦାବନ-ମୋଦ-ବରଧନ
ଯମୁନା-ଜୀବନ-ଜୀତ-ସ୍ୱବରନ
ବ୍ରଜ-ରାସ-ଭୂପ ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମ-ରୂପ
ନବୀନ ବରନ୍ଦ-ମଣ୍ଡନ ॥— ୧

ମଧୁ-କେଶୀ-କଂସ-ବଂଶ-ନିସୂଦନ
କାଳୀୟ-ଉରଗ-ଦରପ-ଦଳନ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତବ ନାମ ନବ ନବ
ଭକ୍ତ-ଜନ-ମନ-ରଞ୍ଜନ ॥— ୨

ପୀତାମ୍ବର-ଛନ୍ଦ-ସୁନ୍ଦର ଚରଣ,
ଫୁଲ-ଡାଲ, ବନ-ମାଳ-ବିଭୂଷଣ
ନିକୁଞ୍ଜ-ନିବାସୀ ହେ ବ୍ରଜ-ବିଳାସୀ
ସତ୍ୟ-ସ୍ୱପ୍ନ-ନିକେତନ ॥— ୩

[ସ୍ୱର:— ଜୀବନେ ମରଣେ ଶୟନେ ସ୍ୱପନେ]

ଜନ୍ମଭୂମି

ଉତ୍କଳ ମମ ଜନ୍ମ-ଭୂମି
ଧରମ-ଧରଣୀ ଜନମ-ଧାତ୍ରୀ
ଦେବ-ଆହ୍ଲାଦିନୀ ପୁଣ୍ୟମୟୀ ମା
ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ-ଶ୍ୟାମଳ-କମଳ-ଗାତ୍ରୀ ।—

ଉତ୍କଳ ମମ ପୁଣ୍ୟ ତୀର୍ଥ ସକଳ ହିନ୍ଦୁ-ଧରମ-ମାତା,
ସରବ ଶକ୍ତି ସ୍ବରୂପ ମୂର୍ତ୍ତି ଯହିଁ ଜଗନ୍ନାଥ ପୂଜ୍ୟପାଦା।
କୋଣାରକ-ଶିଳ୍ପ ଜଗତେ ଆଜି ଦେଖାଉଛି ଯାର ଅପୂର୍ବ କାନ୍ତି
ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନରେ ଠେଲି ଗଗନରେ ଉଡ଼ୁଅଛି ଆଜ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି—୧

ଯହିଁ ଅଭିମନ୍ୟୁ, ଦୀନକୃଷ୍ଣ, ଭଞ୍ଜ, ଜଗନ୍ନାଥ, ଶାରଳା ଦାସ
ଜନ୍ମି ଅମର କୀରତି-ବଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ମା ସାହିତ୍ୟ-ବାସ—୨

ଉତ୍କଳ ମମ କୀର୍ତ୍ତି-କ୍ଷେତ୍ର
ଧନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ-ଆଲୋକପୂର୍ଣ୍ଣ,
କୋଟି ସନ୍ତାନର ବୀର-ଜନନୀ
କେତେ ଅଙ୍ଗ ଆଜ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଦୀର୍ଣ୍ଣ—୩—

ମିଳ ଭାଇ ଭାଇ ମା ମା ଡାକ
ମିଶ ଏକ ତାନେ କୋଟି କଣ୍ଠ,
କମ୍ପି ଉଠୁ ଏ ଅକାଶ ଅବନୀ
ବାଜୁ ବିଧାତାର ବଜ୍ର-ଘଣ୍ଟ—୪—

[ସ୍ବର:— ଭାରତ ଅମାର ଭାରତ ଅମାର]

ଗୀଣ।—

—ନିରାଶ—

ନମିଷେ——

ନଶୀଥେ ଯା

ପଲକ ପଡ଼େ ନା ।——

ନପଟ-ନୀରଦ-ନୀରଜ-ନୟନୁ

ନବଟ-ନୀର

ଝରେ ନା,

ନଗମ-ନମ୍ନଗ ପ୍ରେମ-ନମଗନେ

ନବ୍ୱଣ-ଛତ୍ର

ଘୂମେ ନା——୧

ନଖିଳ-ନପର୍ଗ-ବଶ୍ଚେଗ-ନଧା-ରସ

ନରସ୍ତ ଅଙ୍ଗ,

ନଭେ ନା,

ଛରୂପମ-ନବଚ-ନରଙ୍କ-ଶଶି-ମୁଖ

ନଶାନ୍ତ-ନେତ୍ର,

ଲୁଚେ ନା ।——୨

ନବଢ଼-ନର୍ତ୍ତନ-ନପେ-ନଷାଢର

ନୀରବ ଭର୍ଣ୍ଣେ

ବସେ ନା,

କର୍ମ୍ମଳ-ନଳ-ନଭେ ଚ ନଶାକର

ନୀଳ-କୁମୁଦେ

ଭୁଲେ ନା ।————୩

(ସ୍ୱର:— ଗହିଁ ରେ କୁଳବତୀ-ମତ୍ତ ଦସ୍ୱା)

ସ୍ୱଣ।—

—ଭଜରେ ମନ—

ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋପାଳ ମଧୁ ସୂଦନ

ଭଜ ରେ ମନ—

ଜଗଜ୍ଜନ-ପାଳନ କଳୁଷ-ନିସ୍ତାରଣ

ପ୍ରେମ-ବଂଶୀ-ଧାରଣ

ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ ନାରାୟଣ —।—

ବ୍ରଜ-ପ୍ରେମ-ବିନୋଦନ

ଭୁବନ-ମନ-ମୋହନ

ଲୀଳାମୟ ଭୟଭଞ୍ଜନ

ପୀତାମ୍ବର-ଧର ରୂପ-ରସିକବର ସୁନ୍ଦର ସୁରନର-ରଞ୍ଜନ

ଦୁଷ୍ଟ ଦନୁଜଦଳ-ଗଂଜନ

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-ବର୍ଦ୍ଧନ, ଗୋପ-ନୟନ-ଧନ

ପରମାନନ୍ଦ, ଜଗବାସୀ ନିରଞ୍ଜନ——।——

କୁଞ୍ଜ-ନିକେତନ

ନିଭୃତ-ନିଧୁବନ

ଯମୁନା-ତଟ-ବିନୋଦନ

ମଞ୍ଜୁଳ-ଶତଦଳ-ଛନ୍ଦ-ପଦ-ଯୁଗଳ ଗୋପାଳକୁଳ-ବର ବନ୍ଦନ

ରୁଣୁଝୁଣୁ-ନୂପୁର-ବାଦନ

(ମନ୍ଦ) ମନ୍ଦ ଗମନ ମୃଦୁ ମୋହନ

ଲଳିତ ବିଲୋକନ, ନବଘନ-ବରଣ,

ତୁଳସୀ-ଦଳ-ବନ-ମାଳ-ବିଭୂଷଣ——।——

[ସ୍ୱର:— ବଉଳ ଧୂଳିଆ ବନମାଳିଆ]

ବାଣୀ—

—ସତ୍ୟ-ଚିତ୍ତ-ନିତ୍ୟ-ମନୋରମ—

ଭଜ, "ନିତାଇ ଗଉର"
ବୋ'ଲ, ରାଧେ ଶ୍ୟାମ—ରାଧେ ଶ୍ୟାମ
ଜପ, "ହରେ କୃଷ୍ଣ—ହରେ, ହରେ
ହରେ ହରେ——ରାମ" ॥ ——

ଗୋବିନ୍ଦ ମଧୁସୂଦନ
ଗୋପାଳ-ଗୋପ-ରଞ୍ଜନ
ଶଚୀ-ନନ୍ଦନ-ନିମାଇ-ନାମ
[ଭଜ ନିତାଇ]—— ୧

ନିଭୃତ ଯମୁନା-ତଟ-
ନିକୁଞ୍ଜ-ବଂଶୀ-ବଟ
ରସିଆ-ମୋହନ-ମୂର୍ତ୍ତି-କାମ
୨——[ଭଜ ନିତାଇ]

ବାଳୀ ଗରବ-ଗଞ୍ଜନ
କାଳୀ-ବିଷ-ବିନାଶନ
କଳି-ଯୁଗେ ଗୌର-ଲୀଳା-ପ୍ରେମ
[ଭଜ ନିତାଇ]——— ୩

ଜଗାଇ, ମାଧାଇ ସମ
ପାପୀ-ଜନ-ଉଦ୍ଧାରଣ
ସତ୍ୟ-ଚିତ୍-ନିତ୍ୟ-ମନୋରମ
୪———[ଭଜ ନିତାଇ]

[ରାଗ— ତାଳ—]

—ଦୁନିଆ ହାଟ—

ଦୁନିଆ ହାଟରେ ବୁଲି
ଚାଇ ମନ କ ଖୋଜୁରେ—
ପଡ଼ିଛି ଚୌଦଗ ସାରି
ଧାଡ଼ିକ ଧାଡ଼ି ପସରି
ଦେଖି ଦେଖି ମନ ପୂରି ଘଉବେ ନ ଫେରୁ କରେ ୧
କେତେ ରୂପ କେତେ ନାଟ
କିଣା ବିକାର ଲୁହାଟ
କେତେ ହଟ ଅପଲଟ ଦୁଃଖ ସଂକଟ ଘଟରେ ୨
କେତେ ରେ ଘଣ୍ଟା ଚଳନ୍ତା
ଜିନିସ ପାଇ ଲେଉଟନ୍ତା
କେତେ ସବଳ ଶୁଳୁଟା ବେପାର ବେଠୀ ବେଠା ରେ ୩
କାହିଁ କେତେ ହସ ଖେଳ
କାହିଁ ମାଲମତା ଭେଳ
କାହିଁ ବୀର-ବାହୁ-ବଳ ଗରବ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ରେ ୪
କାହିଁ ରାଜ-କୋଠା-ବାଡ଼ୀ
କାହିଁ ଭିକ୍ଷୁକର କୁଡ଼ୀ
କେଉଁଠି ଅନାଥା ବୁଢ଼ୀ ବାଡ଼ିଛି ଚୂଡ଼ା ମୁଡ଼ି ରେ ୫
ନାମ ବଡ଼ା, ନାମ ଥୋଡ଼ା
ସଭଏଁ ଏକାଠି ଗଢ଼ା
ସଭଏଁ ଏକାଠି ପୋଡ଼ା ମାଟିର ପିଣ୍ଡ ଯୋଡ଼ା ରେ —୬—
[ରାଗ—ନାଥନାମକ୍ରୀୟା, ତାଳ—ଆଦ]

ବୀଣା—

—ରଙ୍ଗିଆ—

କେଡ଼େ ରଙ୍ଗିଆ ନଦିଆ-ନାଗର
ସତେ ପ୍ରେମର ସୁଧା-ସାଗର
ଶିରେ ଶିଖି-ଶିଖା ବାନ୍ଧେ ବନ୍ଧା
ମଲ୍ଲୀ କେତକୀ କୁସୁମ ଛନ୍ଦା
ଭାଲେ ଚନ୍ଦନ-ବିନ୍ଦ
କି ମନୋହର——୧

ପଦ୍ମ-ନୟନେ କି ମଧୁ ବୋଳା
ସଦା ପ୍ରେମେ ଢଳେ ହୁଇ ଭୋଳା
କୋଟୀ ବିଧୁ ଜିଣି
ମୁଖ ସୁନ୍ଦର——୨

ଗୋରା-ଅଙ୍ଗ, ବହେ ଘାମ-ଝାଳ
କଣ୍ଠେ ରଙ୍ଗ ଝୁଲେ ବନ-ମାଳ
ନାଚ ନାଚ ଶ୍ୟାମ-
ଭାବେ ବିଭୋର——୩

କଟି-ତଟେ ପୀତ-ବାସ ସଜ୍ଜା
ଗୋରା-ଚନ୍ଦ୍ର-ବେଶ ମନ ହରା
ବାଜେ ରୁଣୁ ଝୁଣୁ
ପାଦେ ନୂପୁର——୪

[ସ୍ୱର— ଝିଝିର ସଙ୍ଗ ସାଜେ ନା]
(ରାଗ ସାହାନା, ତାଳ ରୂପକ)

—ବିଦାୟେ—

ମିଳିବ କି ଭାଇ ଥରେ ଆଉ ଦେଖା
ଧୂମ୍ରସର-ଭଞ୍ଜ-ମନ୍ଦିରେ ?
ଯାସୋର ମନରୁ ଯିବ ଛାଡ଼ି କାହିଁ
ଏ ମଧୁ-ମିଳନ-ମନ୍ଦିରେ
ପ୍ରୀତି-ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଡୋରେ; ବାନ୍ଧି ନିମିଷକ ଦେଖାରେ ୧
ଉଇଁବେ କି ନବ ସୌଭାଗ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
ଅଂଶୁମାଳୀ ପ୍ରାଚୀ-ପଟରେ
ପୁଣ୍ୟ ପରଭାତେ ଛଳ ଛଳ ଧୀରେ
ବୃକ୍ଷ-ଖୋଲ-ଶୃଙ୍ଗ-ଶିଖରେ
ପ୍ରେମ-ମରନ୍ଦ ସାଜି; ରଞ୍ଜିବେ କି ହାସ ଅଧରେ ୨
ଉଠିବ କି ବାଜି ବୀଣାର ବାଜଣା
ଜୟ-ଗାନେ ମୃଦୁ ମଧୁରେ
ଖେଳିବ କି ସତେ ଆନନ୍ଦର ଢେଉ
ସରଗ-ସୁଷମା-ସମ୍ଭାରେ
ମନ ପରାଣ ଡୋଳି; ଭାଇ-ଭାବ ସ୍ୱାଦରେ ଭୁଲି ୩
ଫୁଟିବ କି କୋଟି-ପ୍ରୀତି-ପାରିଜାତ
ନୀରସ ମଳିନ ଅନ୍ତରେ
ଛୁଟିବ କି ଆଜି ଘୋର ନୈରାଶ୍ୟ
ଉଠିବ କି ନବ ତେଜରେ
ଏକତାର ମନ୍ତ୍ରେ; ଜାଗିବା କି ମାତା ଚରଣେ ୪
[ସ୍ୱର— ଏ ମାୟା ସଂସାରେ ଭବକାରାଗାରେ]

—ବୃନ୍ଦା-ବିପିନ-କୁଞ୍ଜେ—

ଅଜ ନୂତନ ନିନାଦେ କଏ ବାଏ ବଂଶୀ ବୃନ୍ଦା-ବିପିନ-କୁଂଜେ

ଏଗୋ ନବମଧୁ-ହଂଜ-ସଂଜେ—

ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ମରୁତ କୁସୁମ-ସୁଗନ୍ଧ-ମଧୁରରେ ଚତ୍ର ରଂଗେ—

-ମଧ୍ୟ- ଅଲପେ ଅଳି ପ୍ରଲାପେ ଗୁଞ୍ଜେ

ସୁପ୍ତ ଗଲପେ କୁସୁମ ପୁଞ୍ଜେ [ଅଲାପେ ଅଳି······]

[ଏବ—ଗରବେ ପୃଥ୍ୱୀ ପ୍ରେମେ ପୁଲକେ] ଗରବେ ପୃଥ୍ୱୀ

ଅଗୋ—ସ୍ୱଧେ—

ସେଗୋ—ଶ୍ୟାମ—ଗ୍ୱଏ—ମଧୁ—ମଦୋନ୍ମାସେ

—ଅହା— ଶ୍ୟାମ-ବଙ୍କିମ-ଚରଣେ ନୂପୁର ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ରୁଣୁ ବାଜେ—

ସେଇ— ରଙ୍ଗାଚରଣେ ,,

ମଧୁର ତାନେ ,, ,,

ସେଗୋ— ସୁନାର ନୂପୁର ,, ,, ,,

[ଏଗୋ ନବମଧୁ ସଂଜ ସଂଜେ—ବୃନ୍ଦା-ବିପିନ-କୁଞ୍ଜେ]

ଅହା—ଶ୍ୟାମ-ବଙ୍କିମ ଚରଣେ ନୂପୁର

ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ରୁଣୁ ବାଜେ

—ଅଗୋ— ଗରବିଣି ପ୍ରେମମୟି ବିରହିଣି

ସ୍ୱଧେ———

ଅହା— ଏ ରଙ୍ଗେ ନୂପୁର ବାଜେ

[ସେଇ] ପଦାବ୍ଜ-ବନ୍ଦନେ ମଦନ ମୋହନ

ସିଂହ ଦେବ ମନ ମଜ୍ଜେ

—ସବେ— ବୃନ୍ଦା ବିପିନ-କୁଞ୍ଜେ—

(୨୦) [କୀର୍ତ୍ତନ ସ୍ୱର]

ସ୍ଥାଣା —

— ନଟକୁଟିଆ —

ସେ ନଂଦଲୁଟିଆ

ବ୍ରଜ-ଲକ୍ଷ୍ମଟିଆ

ଲବଣି ଲୁଟିଆ ଲୋ——

ରୂପ କେଡ଼େ କଳା

ଭମର ଡୋଳା

ବାଙ୍କ ଶିର ଚଳା

ଚନ୍ଦନ-ଯାଚୁଆ ଲୋ—

ଶଂଖ-ଚକ୍ର-ଧର

ମୁରଲୀ-ଧର

କାଳୀ-ଦର୍ପ-ଦଳା

କାମିନୀ-ଦୁଟୁଆ ଲୋ——

ଶଂଖ୍ୟ ପୀତ-ପଟା

ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀ ଛଟା

କପଟ କପଟ

ଘାଟ ଅଟକୁଆ ଲୋ—

ସତ୍ୟବାଦୀ ନିତ୍ୟ

ତା ନାମ ଗୀତ

ନୂପୁର-ନୃତ୍ୟ-

ଚରଣ ଢଳଉଥ ଲୋ ।——

[ସ୍ୱର— ମାଲେଲୁ ମାଲେଲୁ]

ଝଗା—

—ଦର୍ବାର—

ତାଳ— ନନ୍ଦନ-ନବ-ବନ୍ଧୁ

ମନ୍ଦ-ମରୁତ-ମଧୁ

ନୃପ-ନନ୍ଦନ-ହୃଦ-ଆହ୍ଲାଦନେ-ଧ୍ରୁବ-

(୧)

ଯେଉଁ— ସ୍ୱଜଭୂଷ୍ଣ ଶୋଭେ—

ସୁନୀଲ-ନବଘନ

ସ୍ନିଗ୍ଧ-ସୁରମ୍ୟ-ବରଣେ

ସେଇ— ଜପ ତପ ସମ୍ପଦ

ସିଂହ-ଦେବ ପଦ

ସ୍ୱାଙ୍ଗବ ଦେବ କଳପନେ—

(୨)

ଖେଳୁ— କୁଂଜ-କୁସୁମ-କୂଳ

ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଜଳଧି-ଜଳ

ନବମଧୁ ମଙ୍ଗଳ ଆସ୍ୱାଦନେ—

ପୀୟୂଷ-ରସଭର

ବେଦ ଓଁ କାରେ

ଅମର ସୁସଙ୍ଗୀତ ବାଦନେ—

(୩)

ଯେଉଁ— କୃଷ୍ଣସିଂହ—

ଜନ୍ମ-ସଙ୍ଗୀତ ବାଜେ

ଭାରତ-ଦିଗନ୍ତ-ଗଗନେ

ସେଇ— ନରେଶ-ବଂଶଜ

ମଦନ ମୋହନ

ସିଂହ ଦେବ ଅଭବାଦନେ—

[ବେଦାଗମିଶ୍ର—ଝୁଲା] ଧୟବୋଟ

 ୨୧ । ୨ । ୧୯୨୮

ବୀଣା—

ପୂଜ ସେ——

ଶ୍ୟାମ-ଚରଣ-ତଟ

ପ୍ରେ'ମ-ଛନ୍ଦେ ଧଇ

ଡରେ ନା ଢେ'ରେ ତତ୍ତ୍ୱ'ତରେ——

ଝ'ମ ଝ'ମ ହରେ

କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ

ଅହରହ ମନ-ସୁଖେ ଗା'ରେ

୧ —ସେଇ— ଅନନ୍ତ ଅଚ୍ୟୁତ-

ଭରତ-ରସାମୃତ-

ପା'ନେ ସତତ ରତ ଥା'ରେ—

ସତ୍ୟ ମଧୁର ହସ

ସ୍ୱର୍ଗ'ଗ ହୃଦେ ବସ

ପୁଷ୍ପ-ନିକୁଞ୍ଜ ସଜା'ରେ

ପ୍ରୀତି-ଅଶ୍ରୁ ଭରୁ

ସା'ଦରେ ଥଇ ଥଇ

ପୂଜ ସେ କଣ୍ଠ-ରଜା'ରେ—

ମଙ୍ଗଳ ହୁଳହୁଳୀ

ନୃତ୍ୟରେ ଛଳ ବ୍ରଜ-

ମଣ୍ଡଳ-ଜନ ଚମକାରେ

୩ ମନ୍ତ୍ର-ମଳୟଜେ

ସତ୍ୟବାଣୀ ସଜ

ଚନ୍ଦ୍ର-ଧୂପ ଦମକା'ରେ —

[ସ୍ୱର — ଦୀନ୍ ପୁରାଲ ସମଛେ ଚଲ]

—ବଂଶୀ ବାଜେ—

ଶ୍ୟାମ-ସୁନ୍ଦର କୁଂଜେ [ଏବେ] ପ୍ରେମ-ବଂଶୀ ବାଜେ
ସବେ ନଟ-ରାଜ ନୂପୁରେ ନାଚେ ନବ ସାଜେ—
ଅନ୍ଧ ଏ ଆଖି ମନ୍ଦ ଭାଲ
ପାରେ ନା ଗୋ ଦେଖି ନନ୍ଦଲାଲ
ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସେ
ଯେ ରୂପ ପିଆସେ
କାନ୍ଦେ ପରାଣ ବାଜେ——୧
ଦୀନ ଦଣ୍ଡ-ତ୍ରାସ ପାସୋରି
ଯା ନାମ ଗୋଷ୍ଠ ଗୋ ମୁକୁନ୍ଦ-ପସରି
ମୁଁ କାଁ ଦୁଃଖିନୀ
ତା ବଇଦ ଘେନି
ପଡ଼ି ସନ୍ଧ ମରେ ଲାଜେ——୨
ଯା ଲାଗି ମୋ ତର ସ୍ୱର୍ଗ ଅନ୍ତର
ଅଶ୍ରୁ-ସିକ୍ତ-ପ୍ରେମେ ଜର ଜର
ସେଇ ଜପ-ମାଳ
ସଂଗୀତ ବନେ
ହୃଅ ଧଇବଜ ଛାଳେ——
ଜନ୍ମେ ପରାଣ ତା ରୂପ-ଝଲକେ
ଝରଦର ଘନ ଚନ୍ଦନ ଅଲୋକେ
]ନିତ[ପୀରତି-ଅରତି
ସତ୍ୟ ହିନା ଗୋ
ଅରପେ ତା ଚରଣାଙ୍କେ
[ସ୍ୱର— ରଂଜନ ଅଧିଧାରେ]

ବୀଣା—

—ଯା ନା—

ଯା'ନା ଯମୁନା ଯାନାନ୍ତ

ଫେରୁ ଅଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗିନ ଅ ଅ

+ ଛବି + ଗୃହେଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସଂଜ୍ଞ-ପଥେ ଙ୍କେ

ଶ୍ୟାମ କୁଂଜ-ସାଦା ॥ —

ମନ୍ଦକୁଟ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଙ୍କେ

ପଜ ସଂଜ କୁସୁମ ଅନ୍ଧା

୧ ଛୁଇଁ — ଶ୍ୟାମ-ବିପିନ-ଚନ୍ଦ୍ରମା-ଚଠ

ବନ୍ଦେ ଙ୍କେ ମୃଦୁ ବାଅ । —

ଚମକ ଚମକ ବାଏ ମୁରଲୀ

ବାଜେ ନୂପୁର-ପାଅ

୨ ମୀପ ଭଲପେ ଅଲପେ ଅଲପେ

ନାଚେ ସେ ନଠ-ନାଦା । —

ଗୁପ୍ତ ସରଣୀ-ତୀରେ ଡରକେ

ହେରଇ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱଦା

୩ ଅନଏ ଗୃଲବାବେଲେ

ଅଖି ଗୃଲ ବନ୍ଦେ ଙ୍କେ ବାଦା ବା। —

ନାଗର ରସ-ସାଗର ଅନୁ-

ରାଗ-ପଦ ନ ଗୃହାଁ

୪ ନାହିଁ ଭହିଁ ଗୋ ସତ୍ୟ ସପନେ

ବାନ୍ଧୁ ଭୁ ମନେ ଯାଦା । —

[ସ୍ୱର-ବାଶଶ୍ୱ ବଜାରେ; ଏକତାଳ]

—ହେଉଟି—

ହେଉଛି ଅସ୍ତଛି
ବନୁ ଲେଉଟି
ଦୁଷ୍ଟଅ ଶ୍ୟାମ
ସଂଜ-ବେଳା

ଚଳା-ପାଙ୍ଗିନ
ଗୃହାଁ ସେଷ୍ଟ
ଛାଡୁଛି
ଛଳ ଛଳ ଦୋଳା —୦—

ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଗୃଳନ୍ତ ଅନ୍ଧା
ନୀଳ ସୁନ୍ଦର ଦାଢ ଝୁଲ
ଛନ ବଙ୍କା ଲେ ଅଙ୍ଗ ଠାଣି
କେଡେ଼ ଛଙ୍ଗ ଗ୍ଲ'ଛଫୁଲ —୧—
ପିଚ୍ଛ-ଚୂଳଅ ଚନ୍ଦ୍ର-ଶ୍ରେଣୀ
ଚନ୍ଦ୍ର-ମୂରଛ ପ୍ରୀଛ-ପିଭୁଳା
୨ ନବ ନୀରଦୁଁ ତନୁ ଦୋଳା
ଦୂର-ଦାମିନୀ-ଦ୍ୱାସ-ଖେଳା —୨—
ସଭ୍ୟବାଷୀ ସଜାଏ ସଙ୍ଗିନ
ଦୂବ ଚଣ୍ଡୁଲ ଫୁଲ-ଡାଲା
ଅର୍ଘ୍ୟ ଧୂପ ଚନ୍ଦନ ତୁଳସୀ
ପୀତଛ-ବରଣ-ବନ-ମାଳା —୩—

[ସ୍ୱର — ମାଗିଲେଙେନ ବସ୍ତ୍ରଙ୍ଗନା]

ବୀଣା—

—ଅନା—

ଏଣୀ-ନୟନା

ଅନା

ଅଧରେ

ଏଣିକ

ଲଣି-ଗ୍ରେଷ

ନାଚୁଥ

ତ୍ରିଭଙ୍ଗ

ଠାଣିକ

ନବଘନ-ମୋହନ-

ମୂରଲୀ-ପାଣିକ

ମଧୁ-ମଲ୍ଲି-ଫୁଲ-ଜୁଡ଼ା

ଅଧି ଲେଉଟାଣି କ—

ଜାଈ-ବରଜ-ବୁଢ଼ା

ବଙ୍କିମ-ଗ୍ରହାଣିକ

ପୀତ ପଟ୍ଟଅ କଚ୍ଛ—

ତଟ-ବଙ୍କିଣି କ—

ଶ୍ୟାମ-ବିପିନ-କୁଞ୍ଜ-

ଦାମ-ବନ୍ଧାଣି କ

ଧବଳୋଠ-ଧଗ୍ସ-ଧବ

ଯୋଡ଼ଇ ପାଣିକ——

—ଅପାନା ତାନା ମାନା ସ୍ୱର—

—ବାରିବି ନାହିଁ—

ବାରବ ନାହିଁ ମୁଁ ବରଜ-ସଖା
ଘନ ବଙ୍କା-ଠାଣିରେ
ଡ଼ରବ ନାହିଁ ତା ଚରଣ ଠରା
ବାଙ୍କ ଗୃହାଣି ରେ—

—୧— ନାସା-ମନ-ବୃଡ଼ା
ତା ଶିଖି-ଚୂଡ଼ା
ଅଡ଼ ଲୋଟଣିରେ
ଭୁଲବ ନାହିଁ ତା
ଚନ୍ଦନ ଚଢ଼ା
ଅଙ୍ଗ ଅଢ଼ଣି ରେ

—୨— ପୀତ ପଟୁଆ
କାଳଅ ସୁନା
ରୂପର ଖଣି ରେ
ଲଭୁ ଏ ଆଶା ତା
ନାଗସ୍ତ୍ରୀ ଭୂଷା
ନାଶା-ବସଣି ରେ

—୩— ନାଚ ସ୍ୱାକ ସାଜ
ମାନୁ ଗୋ ଲାଜ
ନୂପୁର କଙ୍କିଣି ରେ
ଝୁରି ମରେ ସିନା
ସତ୍ୟବାଦୀ ସେ
ଗନ୍ଧବସ୍ତୁ ବାଣି ରେ

ସ୍ୱର—) ପୀତ ପଟ ଧଟ ନଟ କୁଟୁଅ (—

ସ୍ଥାଣା—

—ଗୃହଁ ହେ ଶ୍ୟାମ—

ଥିଭ ଥିର

ଗୃହଁ ହେ ଶ୍ୟାମ

ଏଯେ ତୁମ ନୟନ ବଙ୍କା

ବଂକା ଅଦା

ତମାଲ-ତନୁ

ବାମେ ଢଳା ବଦନ ବଂକା—

ଢଏ ମନେ କରେନ୍ତ ମନା

ବଂକା ରୂପକୁ ଗୋ ଗୃହଁନା

ଯେ ଗୃହେଁ ସେ ହୁଏନ୍ତ ବଂକା

ତୁମେ ଫର୍ଗ୍ ପୀତଢରଙ୍କା—

ନଉଜନ ନକୁଞ୍ଜ-ବନେ

ଲୁଚ ବୁଲ ଏଡ଼େ ଗୋପନେ

କାହା ଅଣେ ହେ ଗୋପ-ସଖା

ମନେ ନାହିଁ ଢଳେତ ଦକା—

ରଙ୍ଗାଧରେ ମୂରଲି ଫୁଙ୍କା

ଅଙ୍ଗେ-ରାଧା ନାମନ୍ତ ଲେଖା

ସେ ରୂପନ୍ତ ସତ୍ୟବାଘ୍ନ—

ଢନ୍ତୁ-ପଟେ ଧିଅନେ ଅଙ୍କା—

]ଭୈରବୀ ମିଶ୍ର—ଏକତାଳ[

ଝିଞ୍ଝୋ —

—ଚଲ ଦେଖି—

ଶ୍ୟାମ ଝନେ ଯାନେ ନା ମା
ରଙ୍ଗିଣୀ ରାଧା
ହେର ସଙ୍ଗିନ ହେମ ବରନ
ପ୍ରେମ-ହରଷ-ସୁଧା—
ଘନ ଘନ ବନ-ବେଣୁ
ପବନେ ପବନେ ଗୋ
ପଡ଼େ ରାଇ କାନେ
ପୀରତି-ସପନେ ସଂଜ-ଗଗନେ ଗୋ
ଶଶୀ ଝୁଲେ ଯେନେହ ଧ୍ୟାନେ
ତରୁ ଶିଖେ ଡାହୁକା
ଡାକେ ରାଧା ରାଧା
ମଧୁପିକ ଦଏ ବନ୍ଧୁବାଧା
ମାଧବୀ-କୁଞ୍ଜେ
ନୂପୁର ବାଜେ
ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ରୁଣୁ ଝୁଣୁ —
ଚଲ ଦେଖି ଗୋ ଶୋଭା
ରାଧା-ଧବ-ମାଧବ ଭବ-ସୁନ୍ଦର
ଚଲ ଦେଖି ଗୋ ଶୋଭା
କେଶୀ-ମଥନ ପୀତ ବସନ
ବଂଶୀ-ଅଧର ନୟନ ଲୋଭା —
ସ୍ୱର—)ଭଜ ଗୋ ବରଜ ରାଜ(—

ବୀଣା—

—ଚେତାଅ—

ଆସବେ କମିଶେ
ସରଗ ଦେବତା
ଏ ଶୁଭ ଲଗନେ ନୟନେ ଖୁଜ
ଚେତାଅ ଏ ମର ଦଶ ଭବନ
ସତବତେ ଧର ନବୀନ ସାଜ
ମତାଅ ଅବନୀ ଦଳ ବନ ପଦା
ବାଜ ଉଠୁ ତବ ଲଳିତ ଛନ୍ଦ
ଜଗାଅ ମଧୁର
ମୁଗ୍ଧ ମଲୟ
ଚୁମ୍ବି ଫୁଲ-ଗନ୍ଧ ବଣ ବନ୍ଧ୍ୟ
ଖଜୁ-ନଇରାଶ୍ୟ ତମିର ସ୍ୱପ୍ନ
ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣ
ସଜାଗ ଲକ୍ଷ
ନବ ଆଶା ତୃଷା ଅରୁଣ କିରଣେ
ଅନ୍ତରେ ଜାଗୁ ପୁଲକ କମ୍ପ
ଓଁକାର ଗାଉ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ତ
ବେଦ ସଙ୍ଗୀତ
ସାମ-ମନ୍ତ୍ର
ଜାଗ୍ରତ ଅଙ୍ଗ
ଶତ୍ରୁ ଦଳନେ
ବୀର ଶ୍ରୀ ବ୍ରଜ କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ର

} ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମ୍ମିଳନୀ {
} ଧରକୋଟ {

[ସ୍ୱର—ଉତ୍କଳ-ମମ ଜନ୍ମଭୂମି]

ବୀଣା—

—ଅର୍ଘ୍ୟ—

ନୂତନୁ ନୂତନ ନବ୍ୟ ଶ୍ୟାମ
ଅତନୁ ଯତନ-ଜ୍ୟୋତି
ଗୋପୀଜନ ଜୀବନ ଜୟ—]
ନୟନ-ରଞ୍ଜନ ମୋହ —

ଧରଣୀ-ଧବ ବ୍ରଜ-ଯାବନ୍ତ
ଯମୁନା-ତଟ-ଯାତ୍ରୀ
ଅନ୍ତର-ବିନୋଦନୀ ତବ
ହୃଦୟ-ବିନୋଦ ଦାତ୍ରୀ
ବେଣୁଧର କଂକଣ କର
ନୀଳ ନୀରଦ-ଶୋଭ
ମଧୁ ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ତନୁ
ବୃନ୍ଦାବିପିନ-ଚାନ୍ଦ—
ତବ[— ପଦାବ୍ଜ ପ୍ରାନ୍ତେ ମିଶୁ ଏ ମନ
ଚିତ୍ତ-ମଧୁପ-ମାତ
ତବ[— ସୌମ୍ୟ ରୂପେ ଲାଖି ଏ ନେତ୍ର
ରହୁଛି ପଲକ ପାତ —
ଢାଳ[—କରୁଣା ଦୃଷ୍ଟି
ସାରା ଏ ସୃଷ୍ଟି
ମଙ୍ଗଳମୟ ପ୍ରୀତ
ଘେନ[— ମଦନ ମୋହନ ସିଂହ ରଚନ
ଅର୍ଘ୍ୟ-ଅରତି
—]ସ୍ୱଃ :—ଯଜନ ସଦନ[—

ଷାଣା—

—ବଡବଟା—

ବିଜ୍ଞ ବନ୍ତା ବ୍ରଜ-ବେନ୍ତା-ସ୍ନେହନ୍ତା
ଯୁହାର ସେ ହଠ ହନ୍ତା
ତା'ରୂପ ଛନ୍ତା

କା!ଲ ଯାକ ପାଇ ଦଗା
ଙ୍କେ ବୋଲିବ ତା ଗୀତ ଗା
ତା'ଚନ୍ଦ୍ର ମୂରଛ ମଗା
ଭଜନ ଲଗା

—କେଗୋ— ନାଚବ ସେ ନଡ୍ୟଗ୍ରସେ ତାତା ତାକନ୍ତା—
ତାସ୍ନେହ ସରଧା କଥା
ଅସର ବିରହ-ବ୍ୟଥା
ତାର(— ପୀରଛ-ପ୍ରଥା ଗୋ ନତ ନଛ ଓଲଟ
—)ଅଖି(— ଲୁହ ଝର ବାଧା ସାର

ଜୀବନନ୍ତା—

ବେ ସତୀ ଅସତୀ ସଛା
ଏ ବ୍ରଜେ ଗୋ ନାହିଁ ବଛା
—]ତାର[—ବଜନ ବେଣୁରେ ଲୋଚ

ନାସ୍ତି ନାମନ୍ତା—

—ସେଇ— ସପ୍ତସ୍ୱରେ ହଡ୍ୟବାଦ୍ୟ-ମାନସ ମୋହା
ସ୍ୱର] ଅସର୍ଖାଇ ଲୁଚ କାଳ ଖେଳିବା

ସ୍ୱଣା—

—ଫେରେନା—

ଯଉବନ ଗଲେ ଆଉ

ଫେରେ ନା ଫେରେ ନା

ପରେ ମନ ପୂରେ ନା

ପ୍ରିୟ ଥଷେ ଘୂରେ ନା

ପ୍ରେମ-ମାଦକେ

ଝୁରେ ନା ଝୁରେ ନା

ଅଉଦ୍ଧ—

ତୃଷାତୁରେ

ଲୋଚନ

ଝରେ ନା ।—

ପୀରତ

ସାଗରେ

ବୁଡ଼େ ନା

ବୁଡ଼େ ନା—

[ସ୍ୱର— ଯୌବନ୍ ଆଲିଲେ ମଜା ଲୁଠାଏ]

ସାଣା—

—ଜପ—

ଯତନେ ଜପ
ପୀରତି ମାଳା
ରସ ରତନେ ଗେନ୍ଥବ ଗୋ
ଏଥେ— ମରମ ତାପ ସରମ ଜାଲା
ସରସ ଲୁହେ ଲଗବ ଗୋ—
ପରାଣ ସଖା ସବୁଣ ସାରି
ମିଳନ ମୁଖେ ସଜବ ଗୋ
—[ସେଇ]— ହୃଦୟ ଦର୍ଶ
ନୟନ-ତାରି
ଜୋଛନା-ଦାରି ଯାଚବ ଗୋ—
ଅସୀମ ଛନ୍ଦେ ନବ ଅନନ୍ଦେ
ହୃଦୟେ ହୃଦ ମିଶିବ ଗୋ
ପଲକେ ପାଖେ
ବକ୍ଷେକ ଲଖେ
ପୃଥ୍ୱୀ ସ୍ୱର୍ଗ ମିଳବ ଗୋ—
ମଧୁ ଅଳାପ ଲଳତ ଗୀତ
ଶୂନ୍ୟ ସୁଧା ପରଶିବ ଗୋ
—[ଏଥେ] — ଗଗନ ପାତାଳ
ସରଗ ମର୍ତ୍ତ
ଛଣକେ ଏକ ଦଶିବ ଗୋ—
ଏକତାଳ

ବୀଣା—

—ଆଅହେ—

—]କଂପା[—ଲୁଚଦେ କପଟେ

ବୁଝେଁ ମୁଁ ନୀରବେ ଅଛ ନିକଟେ

ଲଳିତ ଲବଙ୍ଗ-
ଲତିକାର କୋଳେ
କବିର ସାଧନା
କବିତା-କଲ୍ଲୋଳେ
ଥାଅ ହେ ତୁମେ

ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧାରେ ସୁଖେ ସଙ୍କଟେ —
ଅଲୋକ-ମାଣିକ
ଅତଲ ଜଳର
ଅଜଣା ନାବିକ
ଦଅ ହେ ଦେଖା
ଅଖି ଅପଟେ—

ଧ୍ୟାନର ଧାରଣା
ମନ୍ତ୍ରରେ ମୂରତି
—)ତୁମେ(— ସତ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
ସକଳ ଶକତି
ହକହକ ଭସ୍ମ
ରଖ ଅକଟେ—

—[ସିନ୍ଧୁଗ-ଏକତାଳ]—

ବୀଣା—

—ଗୁଟୁଛଟା—

ଚହୁଭ ଏ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଛନ୍ଦ

ଶିଖିଲୁ କ ଗୋ

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପୀୟୂଷ-ସୁଧା

ଚାଖିଲୁ କ ଗୋ

ପଞ୍ଚଦ୍ୱାସ ମୋହଣୀରେ

ଭୁଲି ମନ ମୋହିନୀରେ

ଭୁଲି ଭୁଲି ଅଲୀ-ପ୍ରେମ

ପାଇଲୁ କ ଗୋ—

ଚୁଲି ଚୁଲି ଆଖି-ପତା

ଢ଼ାଳି ଢ଼ାଳି ଧୀରେ ମଥା

ଥାଳି ଥାଳି ସ୍ନେହ-ସ୍ୱନା

ଝୁଲାଇଲୁ କ ଗୋ—

ଡ଼ାଳି ଡ଼ାଳି ସୁମଞ୍ଜୁଳ

ଫାଳି ଫାଳି ଫଳ ଫୁଲ

ମାଳି ମାଳି ମାଳା ଗୁନ୍ଥି

ମାଳଲୁ କି ଗୋ—

ସର ସର ମଧୁ ସର

ଥର ଥର ତନୁ ତୋର

ଝର ଝର ଝର ଝର

ଝରିଲୁ କ ଗୋ

—[ବେହାଗ—ଏକତାଳ].—

—ସେଇ—ସୋହାଗ—

ବନ୍ଧୁ—ଲୁହର ବ ପଦେ

ଅଭିଗା ଏ ତବ

ବହିଛୁ ଦୁଃଖରେ ଜାଗି

ମୋର—କାମନା—ଚାତକିଣି

ଗୋପନ ରଙ୍ଗିଣୀ

ଶ୍ରୀପଦେ ଗାଇବା ଲାଗି

ମଧୁ ମାଦକ ଭଣା ସେଇ—ସୋହାଗ ହେ ସଖା

ଝଲକେ ପଲକେ

ପଲ୍ଲବ-ଫୁଲରେ

ଢଳରେ ନୟନ-ତାର

ଏଗୋ—ଶିଶିର ଯାମିନୀ

କଣ୍ଠର ଗୃହାଣି

ଦାଣି ଲଏ ପ୍ରାଣତସ୍

ମଧୁ ମାଦକ ଭଣା ସେଇ—ସୋହାଗ ହେ ସଖା

ନ ଦେଖି ଦେଖିଛୁ

ଝପନ-ସ୍ୱପନ

ସେ ମୋହନ ଭୁରୁଠାଣି

ସେଇ ଧନ ମୋର

ସପନ ସଂସାର

ଛାଡ଼ିଛୁ ତ ଜାଣି ଜାଣି

ମଧୁ ମାଦକ ଭଣା ସେଇ—ସୋହାଗ ହେ ସଖା

—ସ୍ୱର [ହର ନାମ ବସ ଦୀକ୍ଷିତ ପୀୟୂଷ]—

ବାଣୀ—

—ଏକିଗୋ—

ଏକଗୋ

ଏ ବ୍ରଜ

ଗୋଅଲା

ସ୍ୱଜା

ବାଏ

ସ୍ୱଧାପ୍ରିୟା

ପି ଅସା

ବାଳା—

କୃଷ୍ଣ-ମୁଁ ଦେଁ ଗୃହାଁ

ସୁନ୍ଦର ତା ଠିଅ

ସୁଅଗ ପାଅ ଗୋ!

ଭୁ ଅଗ ଯା' ଯା'—

ଅଙ୍ଗେ ପୀତ ଧଡ଼ା

କେଶ ଅଡ଼ ଉଡ଼ା

କେ'କା ଚୂଡ଼ା ଗୋ

ରସିଅ ସାଜା—

ରୂପର ଏ ଧଜା

ସତ୍ୟର କୁ ଖୋଜା

ଜାଅଁ ଯା ଜାଳଅ—

ସୁନା ଗୋ ଗୃହାଁ ଯା—

ସ୍ୱର [ଯଉବନ ଓଁ୍ୟାଲ୍କେ ମଜାଲୁଠା ଏଂ]

—ଲାଜେ ମରେ—

ଭାଦର ବାଦଲଦାରି

ଜ୍ୟୋଛ୍ନା ଧାରି

ଖୋଦେ ଯାରି

—[ଅନ୍ତା]—ମନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର ଡାରି

ଯାମିନୀ ଯାପେ

ଜୋଛନା ଜାଲେ

ସୁରଧୁନୀ ତୀରେ ଗୋ

ଚନ୍ଦ୍ର ଚକୋର

—[ସ୍ଥାୟୀ]— ପଭର ଉଡ଼ାଲେ

କୁମୁଦନୀ ଗୋରୀ

ସୌମ୍ୟ ଲପନ ମଧୁଭାରି

—[ଜ୍ୟୋଛ୍ନା ଧାରି]—

ପତ୍ରେ ପୁଷ୍ପେ

ନବ ଜ୍ୟୋଛ୍ନା ବର୍ଷଜେ

କାନନ ମର୍ମର

କାନେ ଗୋ ବାଜେ

ପଦ୍ମିନୀ-ହୃଦେ ଅଳି

ପଲଙ୍କ ସାଜେ

ଲାଜେ ମରେ ନଣିଦାରି

—[ଜ୍ୟୋଛ୍ନା ଧାରି]—

[ସ୍ୱର— ଶ୍ୟାମଲ ବଣ୍ଡିଓ୍ୟାଲା]

—ଆହାହା—

ଆହା ହା

ଗୃହା ଗରମ୍

ହେ ଗୃହଁରେ

ମହାନନ୍ଦ ସୁଧା ପାଅରେ —

—ଅ ଅ ଭାଇ—

ମହାନନ୍ଦ ସୁଧା ପାଅରେ —

ଯୋଗୀ-ଭୋଗ ଭରେ

ଭାଙ୍ଗ ବନାଏ

ଭଗବତ୍ ଭାବ ହସ୍ତଏରେ

ରୋଗୀ-ରୋଗ ଜରେ

ଅଫୀମ୍ ପକାଏ

—[ଅହା ଭାଇ]—ଉପକାର୍ ହେବା ଚହ୍ଲାଅରେ

ରସିଆ-ରସ-ସୁଖେ

ସିରପ୍ ଭଡ଼ାଏ

ମିଛୁଆ ଗୁଲ୍ ଗୁଣ ଗାଏରେ

ବାବୁ ଲୋକ୍ ବଢ

ସିଗେର୍ ଲଗାଏ

ଗୃହା ପଦର ଫାଡ୍ଁ ଫାଡ୍ଁ ରେ

ଉପକାର ହେବା ଚହ୍ଲାଅଁରେ

—ଜଲଦ ଭାଇ—

ନୂତନ ବାବୁ ବନାଅରେ

[ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ ଭୈରବୀ-ଅଦ୍ଧାଲ]

ବୀଣା—

—ଗାଅ ସୁତାନେ—

ଅଳି—

ଗାଅରେ

ଦଳରେ

ସବରେ

ମୁହାରେ

ଗାଅ କୋଟୀ କଣ୍ଠ ପ୍ରଭାତେ

ବନ୍ଧୁ ଯାଉ ପ୍ରାଣେ

ପୁଲକର ଧାରା

ଜୟ ବନ୍ଧୁ

ଜୟ ଗାନେ—

ବନ୍ଧାଅ ମେଦନୀ ଗଗନ ଜୟ ଗାନେ

କମ୍ପିଉଠୁ ଶବଦ ଗଗନ ପବନେ

କମ୍ପୁ ଜଳଧିଜଳ ଜଳଦ ବିତାନେ

ଜୟ ବନ୍ଧୁ ଜୟ ଗାନେ—

ଜୀବନେ ମରଣେ ଜବା ସ୍ୱପ୍ନେ ସପନେ

ବିମଳ ପ୍ରଭାତେ ଜବା ନବା ଅବସ୍ଥାନେ

ସ୍ନାଉ ଏ ଜୀବନ ବନ୍ଧୁ ଭୂମର ବନ୍ଦନେ

ଜୟ ବନ୍ଧୁ ଜୟ ଗାନେ । —

—[ବେହାଗ—ଏକତାଳ]—

—ବୀଣା

—ଝରେ ଧାର ଧାର—

ଯାକୁ କରିଥିଲି
ମୁ ଗଳାହାର
ସେ କଲ୍ୟାଣୀ ପର—
ସେ ପ୍ରେୟସୀ ତା ପୀରତି
ସବେ ସରଗ ସମ୍ପତ୍ତି
ମୋ ହରଷ
ଅଶ୍ରୁ-ଉପହାର—
ନ କରବ ପ୍ରତିକାର
ମନ-ବେଦନା ଅପାର
ପ୍ରୀତିରେ ମୁଁ
ନାହିଁ ଏବେ ତାର—
ମିଳନ-ସଂଗ-ସପନେ
ସେନେହ-କୁଞ୍ଜ-ସଦନେ
ମୋହ ଥିଲା
ମନକୁ ମୋହର—
ଝୁରି ଝୁରି ସତ୍ୟବାଦୀ
ଝରତେ ସେ ରଙ୍କନାଥ
ନେତ୍ର-ନୀର
ଝରେ ଧାର ଧାର—

[ଆନନ୍ଦ ଭୈରବୀ—ଏକତାଳ]

—]ସ୍ୱର—ଭଜ ନିତାଇ ଗଉର୍ ବୋଲ୍ ରାଧେଶ୍ୟାମ୍ ରାଧେଶ୍ୟାମ୍[—

—ଦେଉଛ ଜଟି—

— ସଖା —ନାହିଁ କର ହେଲେ ଯାଏ ମୁଁ ଲେଉଟି
ଏକ ହଟହଟା ଫେର ତ ଶୁହିଁନା
ଡାକେ ପଛେ ପଛେ ଛୁଟି—
ହନ ଗଳ୍ପ କହି
ବୁଲିଲଣି ମହି
ଅନ୍ତର ବୋଲୁଛି ହେଟି
ଇଚ୍ଛା ଯେବେ ନାହିଁ
ମିଛ କଥା କହି
କାହିଁକି ଦେଉଛ ଜଟି—
ଦେଖା ତ ନ ଦେଲ
ଠକି ଭଣ୍ଡି ଗଲ
ଏବେ ଶ୍ରମ କଲ ମାତ୍ର
ଅନୁସର ସିନା
ହେଲି ମୁଁ ବିମନା
—[ଏବେ]—ଶୁଣ ଡ଼ୋର ଦେବ କାଟି—
ଲୁଚ ଲୁଚ ଆସି
ଧରିବ ଭରସି
ନ ରହି ନ କର ପାଟି
ଯା ଯେଉଁଠି ଅଛି
ଇଚ୍ଛାମତେ ବାଛି
ସବୁତକ ନେବ ଲୁଟି—

—] ଅନନ୍ଦ ଭୈରବୀ—ଅଦ୍ଧ [—

ଷାଣା—

—ଦିନ ଯାଉ ପଥ ଚାହିଁ—

ହେ ସେ—

ନନ୍ଦନର ଅଳି

ମାନସ-ମରାଳ

କାହାରେ ରସିବ କାହିଁ—

ବୃଥା ମୁଁ ସାଉଣ୍ଟି

ପଦ୍ମ-ଫୁଲ-ଦଳ

ମୃଣାଳ ନିର୍ମଳ

ଶରତ-ମଣ୍ଡଳ

ତା' ମନ ମୋହିବା ପାଇଁ—

କାହିଁ ମୁଁ ପାଇବ

ପାରିଜାତ ଫୁଲ

ଉପରୁ କରିବ

ଷଟ୍‌ପଦକୁ କଳ

ସେତେ ଶକ୍ତି ମୋର ନାହିଁ—

ନ ମାନିଲେ ମନ—

ନ ଆସିବ ପଛେ

କନ୍ଥ ମାତର

ଆସିବି ମୁଁ କଷ୍ଟେ

—ମୋର—ଦିନ ଯାଉ ପଥ ଚାହିଁ—

—)   ଅଦ୍ଭାଲ(—

—କାହାଲାଗି—

କାହା ଲାଗି ହେଉ ମନ ବାଇ ରେ
ଚେତନା ହଜାଇ
[ଘୋଷ] ଅଢ଼େଇ ଦିନିଆ ସିନା ଜୀବନର
ଗରବ ବଢ଼ାଇ । ଧ୍ରୁ ।
ଅଟଇ ଏ ଦୁନିଆ
ଲୋଭ ମୋହ ମାୟା
ଯଉବନ ମଦେ
ନିହ ବାୟା ହେ
କହୁଛି ବୁଝାଇ ।୧।

ପିତା ମାତା ଭଗିନୀ
ହୃଦୟ-ସୋହାଗିନୀ
ବଡ଼ ବୋଲୁ ଧନ
ଜନ ଘେନି ରେ
କେତେ ଦିନ ପାଇଁ । ୨ ।

ଛାଡ଼ିଲେ ଏ ସଂସାର
ହେବୁ ତୁ କାହାର
ହେବ ନିଜ ଦେହର
ଭଲ ବୋଲି ରେ,
ସାହା କେହି ନାହିଁ । ୩ ।

[ସିନ୍ଧୁ ଭୈରବୀ, — ଆଦ]

ଗୀତ —

— ବିକଶୁ ଏ ବିଶ୍ୱ ସାରା —

ନନ୍ଦନର ବାର୍ତ୍ତା ଧୀରେ ଆସ ବନ୍ଧୁ
ସିନ୍ଧୁ ଗଗନ ଭୁବନ ପ୍ଲାବି
ତରଙ୍ଗେ
ତରଙ୍ଗେ
ଭସାଇ ନଗରୀ
(ତବ) ସୌରଭ ରବ ଛବି —
ଶତ ସ୍ୱପ୍ନମୟ ଯୌବନ ଝଲକେ
ପଲକେ ପଲକେ
ଜୀବନ ପୁଲକେ
ଆସ ଦ୍ୟୁଲୋକ ଭୂଲୋକ ଦେବ —
ତବ ଆଗମନେ ବନ୍ଧୁ ଶାନ୍ତି-ଧାରା
ବ୍ୟର୍ଥ ଜୀବନ ଦେଉ ଅର୍ଥ ଭରା
ସ୍ୱାର୍ଥର ଶତ ବନ୍ଧନ ସତ୍ତ୍ୱେ
ବିକଶୁ ଏ ବିଶ୍ୱ ସାରା
ତବ ସୁଧାମୟ ସ୍ନେହ ଦୃଷ୍ଟିପାତେ
[ଯାଉ] ରୋଗ ଶୋକ ତାପ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ପଲକେ ପଲକେ ଜୀବନ ପୁଲକେ
[ଆସ] ଦ୍ୟୁଲୋକ ଭୂଲୋକ ଦେବ
—(ବସନ୍ତ ରାଗ— ଅଦ୍ଧତାଳ)—

ଗୀତ।—

—ସ୍ମୃତି ଶଶୀ—

ମେଘ

ସ୍ମୃତି-ଶଶୀ

ଛୁଇଁ

ଆସେ ଧୀରେ

ଧୀରେ ହୃଦ-ତୀରେ—

ନାହିଁ ତା ମୁଖର ସେହି ହାସ

ନାହିଁ—ଶାନ୍ତି ନାହିଁ ସୁଧା-ରସ

ଛୁଇଁ ଥିଲା ଯେବେ

ନୀରସ ପରଶେ

ଛୁଇଁ ମରମକୁ ପୀଉଛନ୍ତେ—

ସେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସେଇ ରୂପ-ଛଟା

ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଛୁ ଘନଘଟା

ତେଣୁ ତା ଆଲୋକ

ଫୁଟି ନ ଫୁଟିଲ

ତୁଟି ଯାଉଛି ତା ବରଷରେ—

ବୁଝିଲି ସଂସାରେ ଏହି ଧାରା

ଫିଟିବାକୁ କାର ନାହିଁ ତ୍ୱରା

ସୁଖ ଦୁଃଖ ବେନି

ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦି ହୋଇ

ବନ୍ଧା ସେତ କାଲ ନୀରଦରେ—

)ସ୍ୱର— ପଥ ଛାଡ଼ିଦେ ମୁଁ ଯିବି ଫୁଲ ତୋଳି(

ବଣା —

—ଦେଖିଯିବି ପରା—

ନିଷ୍ଣ ହୃଦର ସ୍ୱଚ୍ଛ ଅକାଶ

[କେଁ] ବରଣ ବରଷ ଧାର

ବର୍ଣ୍ଣ-ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଭବନ

[କେଁ] ଦେଉଛି ଅନ୍ଧାର କାୟ—

ଶ୍ୟାମଳ ମଧୁର ସ୍ନିଗ୍ଧ ଚନ୍ଦନ [କେଁ] ନ ଦେଉଛି ସୁଖ ପ୍ରଦା

ଶ୍ୟାମଳ ଉଦ୍ୟାନ ତୋର ଝୁରୁ ଯାଏ [କେଁ] ଦଶ୍ୟ ଅଛି ସାମ୍ପଦା

ପ୍ରେମ-ପାତ୍ରଙ୍କୁ ଅପ୍ରାପ୍ତି କେଁ ମନପ୍ରାଣଦାୟୀ ଗନ୍ଧ

ଆଙ୍କୁ ନାହିଁ କେଁ ମିଳନ ସ୍ରୋତସ୍ଥ ବରନ୍ଧର ବାଲି-ବନ୍ଧ—

କୋକିଳର ସେହୁ ମଧୁର ସଂଗୀତ (ଏବେ) ଲାଗୁଛି କାହିଁ ବ ପିତା

ଆକାଂକ୍ଷା-ଗଗନ ଲୁବନା—ଶୂନ୍ୟ(ଅବେ) ହଅ ମିଳନ-ଦେବତା—

ମିଳନ-ବନରେ ହରଡ-ବାରୁଦ ଫଟାଅ ଫଟାଅ ଭ୍ରୁର

[ସେଇ] ତର ଆକାଂକ୍ଷିତ ଯୌବନ ସବଟା ବାଟେ ଦେଖି ଯିବ ପରା—

ବସ ପ୍ରେମେ ଅରେ ଜଗତ ନନ୍ଦିନ

ଜାତକ ଜଗତ ସାର

[ଥରେ] ବରଦ ବଧୂରେ ଜଗତ କ୍ରନ୍ଦନ

ବାଢବ ବରଷେ ଧାର—

—[ବନ୍ଧୁ କହୁବ ବ ପଦେ ସ୍ୱର]—

—ମା'—

ଖିଛି ତ କେତେ ବର୍ଷିଷିକା
ମାୟାମୟ ଛାୟା-ଚିତ୍ର , ତୁମରି ରଚନା—
ରହିଛି ଜୀବନେ ବାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ ମାତର ।

× × ×   × × ×   × × ×

ସୁଧା-ସିନ୍ଧୁ—ରତ୍ନଦ୍ୱୀପ— ମଣିମୟ ବେଦୀ—
ଦେଖିଛି, ଦେଖିଛି ସ୍ୱପ୍ନେ, ବିରାଜ ମା ତହିଁ !
ସପନ-ବିଭୋର-ଚକ୍ଷେ ଝଲସି ପଲକେ
ନିଭଯାଏ ପୁଣି, ଯେବେ ଜାଗ୍ରତ ସେ ହୁଏତ,
ସବୁ କି କଳ୍ପନା ! ସବୁ କି ଛଳନା ! !
କାଲି ବଇଶାଖୀ କୋଳେ—
ଉଷାରାଣୀ ଯେବେ
ମେଲିଦିଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଲୋକ-ପସରା —
ବନ୍ଦାଇବା ପାଇଁ
ସଦ୍ୟସ୍ନାତା, ରକ୍ତବସ୍ତ୍ରା ଦିଗ୍‌ବଧୂଗଣେ—
ଦେଖିଛି ବିଭୋରେ ତହିଁ,
ଭାବମୟୀ ମୂରତି ତୁମର ।
ଦେଖାଅ ମା' ବିଶ୍ୱରୂପ ଉତ୍କଟ ସୁନ୍ଦର,
ଦରଶନେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ ଯାହା—
ବଜ୍ରଦୃଢ଼, ଉଗ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ପାର୍ଥବୀର ତ୍ରାସେ
ଡାକିଥିଲେ "ସଂହାର", "ସଂହାର"—
ତତ୍ତ୍ୱମୟୀ ମୂରତି ସେ ବିରାଟ, ଉଲଙ୍ଗ ।

ସଂଶୋଧନ

		ଆବଶ୍ୟକ	ପେଜ୍	ଲାଇନ୍
[ଶେଷରେ]		ଧରଲୁ ଛ ଗୋ	୨୦	୧୨
[ଅଳସ]	ସ୍ଥଳେ	ଅଳପ	୨୧	୨୦
[ନାଚ]	”	ନାଚ୍	୩୭	୧୯
[ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗିମା]	”	ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗିମ	୪୧	୯
[ପ୍ରେମେଆଶେ]	”	ପ୍ରେମଆଶେ	୫୩	୧୨
[ଅଉ ଅଉସାଉକା]	”	ଅଉସାଉକା	୫୩	୧୩
[ସମ୍ବାଦ]	”	ସଙ୍ଗୀତ	୬୪	୪
[ଲଳତେ[	”	ଲଳତ	୬୭	୧୩
[ଭୁଷ୍ଟଦନୁଜ ଦଳ ଗଞ୍ଜନପରେ] (ଜସ୍ଥ)		ସ୍ୱଧା ହୃଦମୁଦ୍ ଚନ୍ଦନ	୮୪	୧୧
[ରଙ୍ଗ ସ୍ଥଳେ]		ରଙ୍ଗେ	୮୭	୧୨
[ପ୍ରଥମେ]		ଦେଉ	୧୦୦	୧୨
[ଭଞ୍ଜନ ସ୍ଥଳେ]		ମୋହନ	୧୦୧	୪
[ଶେଷରେ]		ଗୀତ	୧୦୧	୨୧

ଲେଖକଙ୍କ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନୂତନ ବହି

[ଯନ୍ତ୍ରସ୍ଥ]

—ବେଣୁ—

—ସାଥୀ—

—ଅର୍ଘ୍ୟ—

—ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା—

—ଅଶ୍ରୁ—

—ଊର୍ମି—

—ଉଷା—

